

میزبانے جشنواره
زہمانان تونسے ومدیران سینمایے

بخش مستقیم اختتامیہ بخش بین المللی
روی سایت مرکز گسترش

باصفحات ویژه

مستند اجتماع
مستند مجید زبیر

**Foreign Guests Visiting the Museums and
Beauty spots in Tehran**

حقیقت

آن هنر مندانی که هنرشان در خدمت بیگانگان است، هر چند هنرشان هم بالا است، من در هنری که آنها دارند ارزشی حس نمی‌کنم.

مقام معظم رهبری

آیت‌الله خامنه‌ای

شهید آوینی به خدمت گرفتن قالب سیمارا برای بیان اعتقاداتش می‌دانست و لاغیر. بخواهید!

«ما عصر تلاه‌ای را در جهان آغاز کرده‌ایم و در این باب، اگر چه سینما یکی از موانید تمدن غربی است، لکن در نزد ما و در این سیر تاریخی که با انقلاب اسلامی آغاز شده، صورت دیگری متناسب با اعتقادات ما خواهد پذیرفت.»

حجت الاسلام محسنی شهبید آوینی را تجربه انقلاب اسلامی و آثار او را نیلور انقلاب خوانده است.

روایت شهید آوینی

سنداول

زمانه افشا رسیده، رسواکن

محدود شدن مستند اجتماعی به تصویرسازی از حشبه‌های شهر و شبهه‌یافتگان و امتیاز، یعنی توقف فیلمساز در انجمن، اگر چه این رویکرد دم‌دستی، بعضاً سبب خوشایند شهر و شنفتگان و بیگانگان می‌شود، ولی رسالت مستند تا این سقف نیست. در حالی که قضاوتی و رسوا کردن دست‌های پست برده مفسد اقتصادی، اجتماعی و یورش فرهنگی بیرونی‌ها به بنیان و از کان جامعه، از جمله فاکتورهای جذاب یک مستند خلاق است.

مهدی حسین حسینی

تمهید همواره عنصر مهمی گنجه یک مستندساز نیست به چهاره‌ای در گمین کشور است. مستند فاقد تعجب، بی اثری بدون چراغ راهنمای حقیقت و چابک‌تری را خنثی می‌شماریم.

مفسد اجتماعی-اقتصادی، به ویژه در رقم‌های کلان و اعمال بزرگ، موریانه تخریب یک جامعه مردم‌سالار و نظام سبیل به استقلال و ثبات است. لذا پالایش آن از هر مفسد چوبی و اخلاص و زد و بند، حداقل کارکرد یک مستندساز و جزو وظایف ملی او محسوب می‌شود. حالا در نظام و جامعه دینی ما که این وظیفه یک تعهد اسلامی و دینی هم ثبت می‌شود، پس ورود مستندسازان به میدان افشاکاری هر بلندی و ناچونمندی در حق مردم مؤمن و رسواسازی از هر اقدام ضد اجتماعی فرهنگی از سوی بیگانگان، اجر و قرب مستندساز را افزایش داده و او را در نزد خدا، مردم و رهبری جامعه عزیز و ارزشمند می‌کند.

فراموش نکنید که در یک نظام مردمی، رو به جو و داننده از هر نظر، دشمنی‌هایی شکل می‌گیرند که از جمله آن‌ها وجود پاندها و گروه‌های ظاهر اصلاح است. مستندساز وقار به چنین نظامی، پیش از این که جریانات ضربه‌ای به او وارد کند، باید وظیفه ملی دینی خود را با افشاکاری به منحصراً رساند. استقبال مدیران کلیدی و پایه‌های حافظ نظام نیز، به رغم همه تلخی‌های چنین مستندهایی، وظیفه دارند تا پشتبان چنین مستندسازانی باشند.

این نیز مبرهن است که رویکرد مستندسازان به افشاکاری آسیب‌شناسی مفسد بدون نظام یا بی‌انگاشی و نمایش تلخی‌های حاشیهای تفاوت دارد.

در این رویکرد پرداختن به علت‌ها که منشاء بیرونی دارد معنا رسانی کند لذا ناخ‌گویی امروز، تسخیر آن از چهره‌های غده‌های سرطانی فرغانه است. مستندسازان متعهد و دین‌مدار که وارد مرمبه افشاکاری می‌شوند، حکم حکومتی ناوشته‌ای از سوی مردم و ملت دارند آن‌ها در حسابت‌کنند.

حضور

شبهه‌های تاریخی

کارت‌های تاریخی

کتاب

جست‌وجوی

«جواد شمقدری» معاونت امور سینمایی در روز سوم پنجمین جشنواره سینما حقیقت، با حضور در سینما فلسطین با مستندسازان حاضر در سالن به گفت‌وگو پرداخت.

به گزارش خبرنگار نشریه روزانه پنجمین جشنواره سینما حقیقت، جواد شمقدری معاونت سینمایی با حضور در سینما فلسطین ضمن بازدید از بخش‌های روابط

عمومی، سایت خبری، انتشارات جشنواره، از فضای حاکم بر جشنواره حقیقت ایران خرسندی کرد.

وی ضمن رضایت از نحوه برگزاری، قدرتمند این جشنواره همچون سال‌های گذشته، به مدیران برگزارکننده حسنه‌یاری‌ها گفت.

شمقدری در طول این بازدید به صحبت با چند تن از مستندسازان پرداخت.

«آرش انیسی» گذرگران مراسم اختتامیه بخش بین‌الملل

بخش مستقیم اختتامیه بخش بین‌الملل روی سلیت مرکز گسترش

اصول نامه‌بر

«آرش انیسی» فیلمساز، طراح تیزر و فیلمبردار عرصه سینما، کارگردانی مراسم اختتامیه بخش بین‌الملل پنجمین جشنواره بین‌المللی سینما حقیقت را برعهده دارد. انیسی درباره جزئیات این برنامه یا نشریه روزانه جشنواره گفت‌وگویی انجام داده که شرح آن را در ادامه می‌خوانند.

برای اختتامیه بخش بین‌الملل چه برنامه‌هایی در نظر گرفته‌اید؟

برای اولین بخش برنامه شب اختتامیه که بخش سوره جمهوری اسلامی ایران است، نمایش ویژه‌ای توسط «حسین توکلی» طراحی شده است که مورد توجه مهمان خارجی قرار خواهد گرفت. این برنامه با بخش نمایشی از «سامی یوسف» درباره حضرت محمد(ص) ادامه خواهد یافت. چون این قطعه به زبان‌های مختلفی خوانده شده، ترجمه هم‌زمان فرسی، شعر آن برای حاضران ایرانی نیز زیرنویس خواهد شد.

از جزئیات مراسم نکوداشت بگوئید.

در مراسم اختتامیه بین‌الملل از فعالان‌های مستمر «محمدعلی فارسی» مستندساز، «حسین جعفریان» شاعر، مستندساز، روزنامه‌نگار و خبرنگار جنگ، «خروج شکور» شاعر لبنانی و استاد «پرویز پیر» گوینده فیلم‌های مستند قهرمانی خواهد شد. ضمن اینکه آثاری درباره این عزیزان ساخته شده که گوشه‌هایی از آن نیز در مراسم بخش خواهد شد. همچنین گوشه‌هایی از قیام «سجنون» ساخته محمدعلی فارسی درباره زندگی پروفیسور «هاروی تو فوشه کور» حافظ شناس و ایران‌شناس فرانسوی با حضور این شخصیت

وی در گفت‌وگو خود با مستندسازان نحوه ساخت موضوعات مورد توجه در این مستندسازان چو باشد.

وی با اشاره به حضور دوباره‌اش در سینما فلسطین، در گفت‌وگو با خبرنگار نشریه روزانه جشنواره نقشه نظرات خود را نسبت به برگزاری این دوره سینما حقیقت بیان کرد که متن مصاحبه در شماره بعدی نشریه روزانه به چاپ می‌رسد.

بجای فرزندگی در سالن به نمایش در خواهد آمد. این اختتامیه بخش بین‌الملل ویژه «بیماری اسلامی» است. برای این موضوع چه برنامه خاصی تدار کرده‌اید؟

تماشاگر گواهی یا استفاده از تصاویر انقلاب تجزیه‌ناظرانه طراحی شده که ویژه این بخش در مراسم به نمایش در خواهد آمد. همچنین برای اجرای موسیقی زنده ایرانی خواهیم داشت که جزئیات آن هنوز مشخص نشده اما اجرا به صورت دوتایی، سازهای ایرانی است. مراسم اختتامیه بخش بین‌الملل در کجا برگزار می‌شود و مهر آن چیست؟

برای اجرای مراسم از «داوود نمازی» گوینده سابقه مجموعه‌ها مستند توزیع دعوت کرده‌ایم و مراسم نیز در تالار ایران مجید فرهنگستان هنر یا گنجایش ۲۰۰ نفر برگزار می‌شود. لازم به توضیح است که طراحی دکور سالن برعهده «تمینه اشق» است و گل‌ها به‌طور هم‌زمان برای مهمانان خارجی ترجمه می‌شود.

برای علاقه‌مندی که نمی‌توانند در مراسم اختتامیه حاضر باشند چه کرده‌اید؟

از ویژگی‌های مراسم امسال بخش مستقیم آن بر روی سایت مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی است. علاقه‌مندان می‌توانند از طریق جزئیات برنامه را شاهد باشند.

مراسم اختتامیه بخش بین‌الملل پنجمین جشنواره بین‌المللی سینما حقیقت، از ساعت ۱۹ عصر امشب پنجشنبه ۱۹ آبان‌ماه ۱۳۹۰ سالن ایران فرهنگستان هنر برگزار می‌شود.

سومین روز از جشنواره بین‌المللی سینما حقیقت با فیلم «قدش منعی» ساخته اثر حسینی آغاز شد. کارگردار ساعات ابتدایی نگاه مخصوصی از مستندسازان و علاقه‌مندان به سینمای مسند به سینما فلسطین آمده بودند. هر چند ساعت به غروب نزدیک می‌شد تعداد حاضر در سالن هم بیشتر می‌شد. حدود ساعت ۱۶ دوامان خارجی وارد سالن سینما فلسطین شدند. هیئت کوری که از قرآنسه آمده بود توجه خیلی‌ها را به خود جلب کرد. فیلمسازان تونس هم گروه دیگری از مهمانان خارجی بودند که به سالن سینما فلسطین آمدند. «محمد رضا شهبیدی قره» مدیر مجری سما و سما، «سعید رحیمی فروتن» مدیر کمیسیون خاندانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و «خود شمسقر» معاون امور سینمایی نیز در کنار هنرمندان، اصحاب رسانه و البته میزبانان خارجی مخاطبان سومین روز از جشنواره بودند. این هم جانی بود که از فیلم «شهر بولکی» «مصطفی عنین چیتی» است. این روزها شد و جمع زیادی از هیئت و علاقه‌مندان به سالن شماره ۱ سینما رفته و در بایسن دست‌های گل را تقدیم این مستندساز جوان کردند.

هیئت تونس، ۱۷ فیلمساز و دست‌اندرکار سینما که دیرینه به سینما فلسطین آمده‌اند

گزارش از سومین روز جشنواره در سینما فلسطین؛

سینما حقیقت

از سینما فلسطین

سینما حقیقت

پریسا چندی

تلفات روز جشنواره حقیقت

شبهه مستند برنامهای «تلفات روز» با «حقیقت» رایه بهبه کندی محمد هوشمند بر قالب ۴۶ قسمت ۲۰ دقیقه‌ای از تلفات روز را تهیه کرده و ساعت ۱۱ شب روی آنتن می‌رود. این برنامه با مشارکت مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی تهیه می‌شود. در ویژه برنامه «سینما حقیقت» در فرامسازان و حضار در سینما مصاحبه شده و به روایتی مستند کوتاه آماده بخش می‌شود.

فارس صحبت کردن پژوهشگر و کوهپایه

فیلیان لوزی که پایان‌نامه دکترایش درباره هنر موش در ایران است، در ایام برگزاری جشنواره بین‌المللی سینما حقیقت، از کوهپایه به ایران آمده است. او که فارسی را خوب صحبت نمی‌کند، در سال ایران و موضوع پایان‌نامه‌اش گفت. چندین سال پیش به عنوان توریست به ایران آمد و متوجه شد، ایران با آن چه که در خارج از مرزهایش معرفی می‌شود، کاملا متفاوت است. تصمیم گرفت دیدن فارسی را یاد بگیرد. زمانی که برای موضوع پایان‌نامه‌اش در این تحقیق تخصصی بود، به این موضوع رسید که در خارج از ایران در باره ناسازگاری کشور اطلاعاتی وجود ندارد در حالی که ایران با تجربه و گونه‌های مختلف فرهنگی است. دیدن‌های در این فرصت دارد. با معالجات پیش‌بینی که کردم متوجه شدم در ایران پر تئاتر و سینما خیلی نزدیک هستند و نمی‌توان این دو را از هم جدا کرد.

سینما حقیقت ورزشی بهتجربیان

علی طالبی دانش‌جو جوان رشته بازیگری، تماشاگران فیلم را کار مورد علاقه خود می‌داند و می‌گوید: کار مستند به دلیل محدودیت‌های موضوعی و فنی غیر از آثار نمایشی است اما تلاش مستندسازان دلیلی محسوب می‌شود. برگزاری جشنواره سینما حقیقت اتفاق خوبی برای ما علاقه‌مندان به سینمای مستند است تا هم آثار را ببینیم و هم از آن‌ها به‌نمایش درآمده در آن یاد بگیریم. محمد اقبالی دانش‌جوی هنرهای درخشان در جشنواره گرایش ایمنی نیز که طی چند روز گذشته به تماشاگران فیلم‌ها نشست، گفت: ما دوستان به سینما

می‌کنیم و نمی‌توان در یک اثر همه حقیقت‌ها را نشان داد. فیلم مستند از ادراک زمین و تریا با وج کهکشانی را می‌تواند در برگیرد. «فخری قران» عضو تحسین مستند ایران خانه سینما که از ابتدای شروع به کار جشنواره بین‌المللی سینما حقیقت به سینما فلسطین آمده، اظهار داشت: جنبه مهمی که در سینما حقیقت می‌تواند مورد دقت قرار بگیرد، نقد جامعه است. ما این در صورتی عملی می‌شود که جامعه تشویقی داشته باشیم. جامعه‌ای که نقدپذیر نیست گونه آینه‌ای در برابر آن قرار داده می‌شود و با آنچه واقعیت دارد، از بین می‌رود. برقرار نمی‌کند. این جشنواره نیز از این امر مستثنی نیست. هر چه سطح نقدپذیری بالاتر باشد به اهداف برگزاری جشنواره نزدیک‌تر شدیم.

وی ادامه داد: باید با نگاه و گویانه و دید انتقادی فیلم‌های مستند ساخته شوند. در این میان مسئولین در هدایت محورها و موضوعات نقش بسزایی دارند اما سازماندهی مسئولین موشکافانه عمل نمی‌کنند. به همین دلیل نمی‌توانند در برخی زمینه‌ها موفق باشند. از سوی دیگر فیلم‌سازان با طرح‌هایی که به مرکز حمایتی مانند مرکز گفتار سینمای مستند و همچنین به می‌آید می‌کنند. نخستین داده‌اند که موضوعات را بر حسب علاقه شخصی انتخاب می‌کنند تا آنچه جامعه کنونی به آن نیاز دارد.

حقیقت هیئت نظارت مستند

«محمد موفقی» مستندساز و استاد دانشگاه آزاد تهران مرکز نیز معتقد بود: کار با حقیقت تخصصی‌تر خواهد بود. حقیقت از بین می‌رود. مستند حقیقت هم تدارک لری است که با آن نگاه پژوهش را دارند.

یادداشت

درباره فصل مشترک انواع مستند همه مستندهای خوب، اجتماعی‌اند

محمد رضا شهبیدی

مستندساز می‌داند که مستند چیست. مستند، اصل و نسخه قدیمی از «حیواناته‌های» در یک جامعه «موجوده» است. مستند، کلی است و لیکن پسری که توانایی دارد خود را با گذشته و مفاخرت یک کشور یا به‌ویژه توفیق و توفیق سندی کند.

از کتاب سینمای مستند، بهار میران پارسام

بیشتر اشاره کردیم که مستند در بهترین شکل خود «بررسی» است. مستندساز ابتدا توسط چیزی برانگیخته می‌شود. این انگیزش ممکن است با بررسی آغاز شود یا پس از برخورد با رویداد یا موقعیتی. تبدیل به گذشته و بررسی شود. در هر حال، مستندساز برای درک این موقعیت و یافتن پاسخ «چرایی»هایی که در ذهنش شکل گرفته‌اند، با دوربینش به عنوان ناظری فعال به درون موقعیت‌ها می‌رود. از این زاویه، نگارنده باید در آن صرف نظر از قالب و رویکرد موضوعی، همه مستندهای خوب اجتماعی‌اند. در واقع اگر بپذیریم که بنیان ساخت یک مستند، از یک پرسش فردی یا اجتماعی، درباره محیط زندگی مستندساز به عنوان یکی از افراد جامعه آغاز می‌شود، بنابراین فرقی نمی‌کند که موضوع یک مستند درباره یک کوچه یا تانک در دوره‌ای خاص است یا متوسط طبقه اجتماعی یا حتی مستند خودکشی و دلایل آن. همه این موضوع‌ها، تفاوت و تفاوت و عین نور از هم می‌توانند. مستندهای اجتماعی ساخته و در عین حال موضوعی خاص را در حوزه مورد بحث بررسی و ثبت کنند. این وجه اشتراک هنگامی ممکن خواهد شد که مستندساز به عین و اندیشه‌ای که در نفسش نهادت‌اشتره‌ها شده باور داشته باشد. همچنین ارزشیابی مستند «فعلی» زندگی ما و نقیسه‌ای با آن چه «پدید» باشد. در غیر این صورت می‌توان مستندسازی درباره کوچه و کوچه‌ها را به حساب ساخت که تلاطمی زبانی و فنی است. اشتیاق و حرفه‌ای‌گی که کوچه در آن قرار دارد، نداشته باشد و در عین حال، یک مستندساز پرسشگر می‌تواند مستندی درباره کوچه بسازد که در درون حوزه تاریخ نگ سنتی و دانش‌ها و نداشته‌هایش را مرور کند. نقل است که «فرز قزاق» مستندساز فرانسوی و خالق مستند مشهور «خون جانور» (یا خون حیوان) (۱۹۶۹) نخستین نمونه‌ای است که سلف‌هاش شهرت‌های پارسی ساخت. اثری که به شدت کارگردانان و انگیزان کرد که نکند تماشاگران، معنای آن که مردم شهر پاریس بودند، به جای آشنایی با کشور پاریس، که گویاست روایت شهر را تأمین می‌کرد، و کارکنان از خوردن گوشت برای همیشه تنگ‌نفس‌ها را آید این گوشت بود که محصول کارفرما بود. این پیشنهاد کرد این فیلم مستند را برای خود بردارد و دوباره اثری با طبع مسؤلان بسازد. حاصل نمایش فانی فیلم فراتر از عنوان پس از شصت سال و فراموش شدن فیلم دوم برای همیشه است.

فیلم مستند در وطن و نفس خود «پرسشگر» و «مسئول‌دهنده» است و به همین دلیل ممکن است مستند اجتماعی بیس از سایر حوزه‌ها زیر ذره‌بین قرار بگیرد. اما نباید از یاد برد که تا تبیین و تدابیر راهکار و چاره‌ای برای در آن می‌نویسد، از «مسئول» نظارت این است. سیمای نگاران و مسؤلان ناظر بر سینمای مستند، با جنس احساسی‌کناری به مستندهای اجتماعی می‌نگرد.

دوم این که در صفحه ۶ عکس به‌رام اکبری به جای مرتضی شایلی درج شده که از این دو عزیز عرصه سینمای مستند به‌دلیل مشکلات ناشی از انتقال اینترنتی صفحات به تیتوگرافی که جای توضیح و توجیه ندارد، عذر خواهی می‌کنیم.

اول این که در نشریه روزانه، تیل برگزار نشدن نشست نقد و بررسی فیلم «هویسند» بودن (مصطفی آل احمد) عدم حضور کارگردان ذکر شده بود که در واقع این نشست با توافق کارگردان قرار بوده عصر جمعه برگزار شود.

نوتکنه، توضیح و تمسحیح

در شماره سوم نشریه روزانه پنجمین جشنواره سینما حقیقت چند اشتباه ناشی از سرعت کار، پیش آمد که جای توضیح و پرتش دارد.

گزارش نشست نقد و بررسی فیلم «نقاشی مذهبی»

چاپ روزنامه

گزارش نشست نقد و بررسی

مریم انبزو

وی اظهار داشت: از آنجایی که نقاشی مذهبی بسیار زیاد مورد تحقیق واقع شده و فیلم‌های زیادی در این زمینه ساخته شده و جزء موضوعات پر توجه بوده‌ام، من سعی کردم که در فیلمم از یک زاویه جدیدی وارد شوم و از منظر جدیدی به موضوع نگاه کنم و دقیقا دوران معاصر و شرایط نقاشی مذهبی در امروز را بررسی کرده‌ام. در بحثی از نشست حسین سلطان محمدی فیلساز را مخاطب قرار داد پرسید به نظر وی

دلیل انتخاب این سوره بیشتر همان مسأله جدایات تاریخی بود که مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی در جریان همایش یادواره‌های عاشق و زین مطرح نمود و من سعی کردم موضوعی را که همه مرتبط باشد و هم خودم دوست داشته باشم به عنوان طرح ارائه دهم. خوشبختانه این طرح یکی از ۱۰ طرح برگزیده شد و حمایت تولید را از مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی گرفتیم و توانسته فیلم را بسازم.

جلسه نقد و بررسی فیلم «نقاشی مذهبی» به کارگردانی الهام حسامی با حضور زهرا مشتاق منتقد و حسین سلطان محمدی کارشناس و مدیر نشست، شایگاه چهارشنبه ۱۸ آبان ماه این ساعت ۲۰ در سالن شماره ۲ سینما نلسطین برگزار شد. به گزارش خبرنگار نشریه روزانه پنجمین جشنواره بین‌المللی فیلم حقیقت، در ابتدای این جلسه «الهام حسامی» کارگردان اثر درباره کلیت این فیلم و نحوه پژوهش آن عنوان کرد:

نشست نقد و بررسی فیلم: گاندو

گاندو از دست‌نخورده‌ترین فیلم‌ها

در حیطه اخبار و گزارش

عسل آذینپور

بودند، خالی بود و برخی صحنه‌ها بدون این که به پایان برسند، رها می‌شدند و مخاطب را با این سوال مواجه می‌کرد که بعد از این صحنه چه اتفاقی افتاده است، اما به طور کلی این مستند با وجود آنکه موضوعی خود و محدودیت‌هایی که بی‌شک در منابع اطلاعاتی داشته است؛ توانسته «گاندو» را به قالب تصویر بیاورد و مخاطب خود را با یکی از سرطابه‌های زیست محیطی آشنا کند و مهمتر از این مورد ذکر شده، توجه به مسائل اقتصادی اهالی‌ای که در شرایط مسالمت آمیزی با این حیوان در ارتباطند بسیار جای اهمیت و از نگاه ویژه‌ای است که مستند را از صرف حیات وحش بودن دور می‌کند.

مشتاق گوهری سازنده مستند «گاندو» ضمن بیان این مطلب که از کیفیت مستند رضی

در سومین شب جشنواره سینما حقیقت، نشست نقد و بررسی فیلم «گاندو» با حضور «حسین سلطان محمدی» (مجری کارشناس) «زهرا مشتاق» (منتقد) و «سازگار مشتاق گوهری» (کارگردان) در سالن شماره ۲ سینما نلسطین برگزار شد.

به گزارش خبرنگار نشریه روزانه پنجمین جشنواره سینما حقیقت، در این نشست که با توضیحات سازگار مشتاق گوهری کارگردان مستند آغاز شد، «زهرا مشتاق» درباره این فیلم گفت: این مستند با توجه به موضوع، که تا به حال جز در یک فیلم دیگر، مورد پرداخت قرار نگرفته بود اثری قابل توجه و محترم است. گرچه در این مستند جری برخی پلان‌ها که به واسطه پلان‌های قبلی مورد انتظار مخاطب

نیستیم، گفت: شاید با وجود امکانات بیشتر و حمایت‌های سازمان‌های مرتبط به این امر می‌شد کار را می‌گنجه‌ای را ساخت، هرچند انتقادی به بین منتکلات و سختی‌های موجود ندارم و معتقدم اگر با گاهی نسبت به این مسائل تصمیم به ساخت مستندی می‌گیریم، باید با وجود تمام شرایط اثر خوب و قابل توجهی را ارائه دهم. اما بی‌شک مسائلی در روند ساخت مشکل‌ساز بودند که نمی‌توان از آن‌ها به راحتی گذشت.

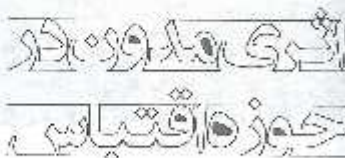
کارگردان مستند زیست محیطی «گاندو» در مورد ساخت این مستند بیان کرد: چهل روز فیلمبرداری برای این فیلم، آن را به سه بخش تبدیل کرد که در تدوینی که برای جشنواره انجام شد بخش‌های زیادی از پلان‌ها حذف شد و این سوال را زانگبر تسنن نیود برخی پلان‌ها را

جایگاه نقاشی‌های قهوه‌خانه‌ای در میان این نقاشی‌ها چیست؟ حسامی در پاسخ به وی توضیح داد: آن موضوع فیلم این است که به تفاوت سبک‌های نوین نقاشی به گذشته می‌پردازد و نشان می‌دهد که اگر ما بخواهیم نقاشی مذهبی قد را بشناسیم، حتماً باید به آن توجه کنیم. زهرا مشتاق، ادامه بحث را با این گرفت و ضمن این پرسش که از تماشای این فیلم گفت: ابتدا خیلی خوشحالم که یک خانمی که در این خبیرنگار هستند و بعد فیلمساز، این اثر را ساخته است زیرا شاید بتوان گفت هیچ‌کس آن را به خبیرنگار نتواند ارزش تحقیقی و پژوهشی را عنوان می‌ای ساخت یک فیلم درک بکند و این پستی‌ها خیلی خوبی بوده است. وی گفت: فیلمساز هم در فیلمش تلاش زیادی کرده که با تصویرها تفاوتش جامعه امروز شهر با آنچه در گذشته، فیهو خانهای و نقاشی در قاجار است را نشان دهد. ولی دوست داشتم که این مسله پررنگ تر باشد. وقتی راوی قدرت از لحاظ زیبایی‌شناسی صحبت می‌کند، توقع ندارم همان یک پلان را ببینم که پستی سوره‌هاش سخ شده. دوست داشتم که از راهی دیگری را برای درک بهتر این نگاه ببینم، اما آنچه در مورد پژوهش گفتید کاملاً متخخص و معلوم است که زحمت زیادی را خود اختصاص داده و جزیره‌هایی که برای پژوهش گرفته‌اید، توش جانان.

ایده کرد. وی در ادامه افزود: هدف از ساخت این مستندی صرفاً زیست محیطی بود تا از پرداخت به حواشی‌ای که بحث تفسیر و تفاوت جهت می‌شود، پرهیز کنیم. اما با حضور در این مستند و مشاهده ارتباط مردم منتقد با «گاندو» و تعافدی تدوینی می‌آمد، بخش‌های مرتبط از نیز در فیلم گنجانده شد. سازگار مشتاق گوهری در پاسخ به سبک نمایشگری که از عدم هماهنگی‌ای میان تصویر در رنگ و کیفیت وجود دارد، گفت: این اتفاق بر این مستند وارد است. بعد از آن برداری در بازبینی را ش‌ها برای تدوین، متن این قصه شدیم، اما این مسئله تنها از یک متن فنی است که مسلماً به خاطر اتساع فیلمبرداری رخ داده است.

گزارش از مراسم رونمایی کتاب «اقتباس در سینما»

پروین ساداتی

مراسم رونمایی از کتاب «اقتباس در سینما» اثر جدید «محمدعلی فرشته حکمت» در سینما فلسطین برگزار شد.

به گزارش خبرنگار نشریه روزانه جشنواره بین‌المللی «سینما حقیقت»، مراسم رونمایی از کتاب «اقتباس در سینما» اثر جدید «محمدعلی فرشته حکمت» با حضور شایع افشاری، محمدحسین فرهادی، فرشته حکمت، حکمت‌سازان علی‌محمد مهدوی و جمعی دیگر از مستندسازان برگزار شد.

محمد عینی فرشته حکمت با اشاره به این‌که با دیدن بیوست کتاب تحافل غیر شده است، بیان کرد: نسخه بیوست بسیار جالب و درخور توجه است. اقتباس قرآنی فداست زیادی دارد و باید به صورت گسترده روی آن کار کرد. چه خوب بود این بیوست در اثری جداگانه چاپ می‌شد.

معرفی کتاب اقتباس در سینما

کتاب «اقتباس در سینما» پژوهشی و نگارش «محمدعلی فرشته حکمت» با حضور هنرمندان و اصحاب رسانه رونمایی شد. این کتاب شامل ۶ فصل «اقتباس»، «در مسیر بیست‌سال تاریخ سینما»، «نگاهی اجمالی به تولید سینمای ایران»، «روند اقتباس ادبی در سینمای ایران»، «فیلم‌نامه‌نویسی بعد از انقلاب» و «نگاهی به شناسنامه فیلم‌های اقتباسی از ۱۳۵۸ تا پایان ۱۳۸۶» به همراه بخش «نسخه اقتباسی قرآنی» مناسب برای اقتباس برگزیده از کتاب قصص قرآن است. این کتاب ۲۹۶ صفحه با قیمت شش هزار تومان توسط مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی منتشر شده است.

وی درباره انگیزه خود از نوشتن این کتاب عنوان کرد: همیشه جای خالی یک اثر بدون

هستم. پیوند ادبیات با سینما برای من همواره دغدغه بوده، چرا که آثار ادبی بزرگی تاکنون به اثر هنری تبدیل شده‌اند.

توسیفه کتاب «اقتباس در سینما» در این کتاب گفت: شمار زیادی از فیلم‌های اقتباسی از ۱۳۱۴ تا ۱۳۵۷ در یک مرحله و نگاری نیز از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۶ در مرحله‌های دیگر در کتاب مجرده آمده است، اما سناری گردهاوری اثر شکل داستانی آثار است.

وی ادامه داد: در کتاب نقل قول‌ها، نظریه‌ها، بعضی از استفاده‌های فیلم‌نامه‌نویسان بدون اعمال نظر نویسنده آورده نشده است تا از این ضریق سعی کردم بدون شبهه و ابهام کتاب را تهیه کنم؛ اما ادعایی هم ندارم.

«کبیر حر» معاون سرپرست معاونت آموزش و پژوهش مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی اظهار داشت: مدیریت جدید بر تالیف و ترجمه آثار زو این دارد. در تیرماه سال ۱۳۸۹ متن کتاب اقای فرشته حکمت به مرکز گسترش آورده شد و پس از بررسی قرار شد تا رسالت و اقتباس قرآنی اسناد صدر بلاغی به کتاب پیوست شود.

وی ادامه داد: اقتباس گسترده وسیعی دارد. برای تئویت سینمای حقیقت، باید از قصه‌های قرآنی و فیلسافه‌های قرآنی استفاده بیشتری کرد.

پس از آن، «شفیع آقامحمدیان» مدیرعامل مرکز سینمای مستند و تجربی به روی سخن رفت و اعلام کرد: مرکز از کتاب تالیفی و ترجمه‌ای حمایت می‌کند و اهتمام زیادی به آثار تالیفی و رزیده است. ما نیروهای جوان و بینگسوت زیادی داریم که می‌توانند خلافت‌ها کتاب بنویسند.

در ادامه مراسم از کتاب «اقتباس در سینما» اثر جدید «محمدعلی فرشته حکمت» رونمایی شده و فرشته حکمت درباره رمانی از کتاب‌ها را امضا کرده و به حاضرین در سالن تقدیم کرد.

این مستندساز همچنین گفت: بز روی شخصیت‌های متفاوتی و از طیف‌های گوناگونی هستند. ساختار که به نظر من هر کدام ویژگی خاصی داشتند.

مشیری در پاسخ به این‌که چگونه باید با شخصیت‌ها رابطه برقرار کرد، خاطر نشان کرد: قدم اول در ساخت مستند پرتو، جلب اعتماد است. این جذب اعتماد نباید به صورت ظهیری باشد. چه در مواردی که مستند شخصی می‌سازید و چه از نهادی سفارش گرفتاریت باید به شخصیت داستان علاقه‌مند باشد و فرد شمارا در کنار خود بنشیند.

وی در ادامه افزود: از نظر اخلاقی حرفه‌ای باید در نوشتن نهایی اثر را به خود فرد نشان داد و از او تأیید نهایی گرفت.

در پایان این جلسه، گروه‌ای به نام «فیلم‌سازان چهارهنگامه نگاری (پرتو)» و زندگی‌نامه‌ای، نامبرها و شیوه‌ها» که توسط «محمد» نهایی‌شده، به رشته تحریر در آمده بود به حاضرین داده شد.

در مدت برگزاری این جشنواره بین‌المللی «سینما حقیقت» سه کارگاه آموزشی با هدف آموزش نظریه، مستندسازان از سوی مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی تدارک دیده شده است.

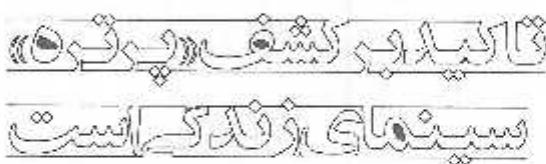
کاراکتر بسازید و با پروموتی عمل کنید. وی با بیان این‌که موضوع باید به عینت تدوین شود، عنوان کرد: مفاهیم باید به عناصری قابل اندازه‌گیری یا متغیر تبدیل شوند. چگونگی عینی شدن سبب می‌شود تا خط سراسری بدون نیاز یا اتکا کامل به گفتار بدست آید.

تهاسی‌نژاد پیرامون نحوه روایت در مستند پرتو خاطر نشان کرد: در سبباً نحوه روایت و پیدا کردن قصه اهمیت دارد. از نظر تصویری و جلوه‌های بصری باید به میننده کمک کرد. در زندگی هر فردی باید قصه جذاب را پیدا کرد زیرا منحنی کشش در سینما مستند باید حضور فعال داشته باشد.

وی در پاسخ به سؤال یکی از مستندسازان گفت: باید در ساخت مستند اول، به این سؤال که خط سراسری من چیست؟ پاسخ داد. فیلم چگونه شروع شده، حرکت با چه ریتمی بوده و به چه صورتی به پایان برسد.

«منوچهر مشیری» در این‌باره گفت: گو در جمع مستندسازان و علاقه‌مندان به مستند درباره پیشنهادی خود عنوان کرد: حدود ۳۵ سال است که مستند می‌سازم. کار خود را با مستندهای اجتماعی شروع کرده و از اولین دهه ۷۰ به مستند پرتو گرایش پیدا کردم و تاکنون ۱۷ مستند پرتو ساخته‌ام.

گزارش از دومین کارگاه آموزشی پنجمین جشنواره «سینما حقیقت»

دومین کارگاه آموزشی مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی به مناسبت پنجمین جشنواره بین‌المللی «سینما حقیقت» روز چهارشنبه در دو بخش نظری و پرسش و پاسخ با حضور «محمد نهایی‌نژاد» و «منوچهر مشیری» دو تن از مستندسازان صاحب‌نام با موضوع «چهارهنگامه نگاری» در سالن عبدالملک فرهنگستان هنر برگزار شد.

به گزارش خبرنگار نشریه روزانه «محمد نهایی‌نژاد» با بیان اینکه «پرتو» یا «چهارهنگامه نگاری» تصویری نزدیک از یک انسان فراهم می‌آورد، گفت: بیوگرافی یا فیلم پرتو متفاوت است. فیلم پرتو شخصیت‌های مهم نشان می‌دهد. به همین دلیل اطلاعاتی بسنی مخاطب درباره شخصیت از ضروریات دانسته می‌شود.

وی ادامه داد: گسترش موضوع، مضمون، فیلم را مشخص می‌کند که آیا می‌خواهید

تظلم

درباره مستند زیست محیطی

رسالت مستند در پیش گیری از تخریب خلقت

امیرمهر

حقیقت آن است که نظام حلف، احسن است. چند حلقه متعال پس از خلقت انسان خود را بهترین حلقه معرفی نمود. هیچ یک از خطرات و معضلات محیط زیست قبل از انقلاب صنعتی و توسعه فناوری غیر معقول بشر وجود نداشت و آب و هوا و گیاهان و درختان خود باعث جلوگیری از آلودگی زمین می شدند. به نظر می رسد هر اثر تولیدی مستند درباره محیط زیست ابتدا باید سلامت انسان را مدنظر قرار دهد. آن گاه مسائل دیگر را در کنار آن به تصویر بکشد چون اگر محیط زندگی بشر سالم نباشد دیگر پرداختن به زیست بوم چه محلی از اعراب دارد. نگاهی گذرایی به بیماری ها، داروهای شیمیایی و جراحیات بیمارستان کافی است ما را متوجه کند که نسبت به سلامت و آینده خود بی توجه بوده ایم. پس از مبارزان اتمی آمریکا در هیروشیما و آنگاری در سال ۲۵ تا امروز حدود ۵۵ سال می گذرد. متأسفانه هنوز در مناطق مورد بمباران فرزندان نطفه الخفه یا بیمار به دنیا می آید چون پدران یا مادران آنان مورد تشعشع ذرات اتمی بمب های منفجر شده قرار گرفته اند.

به نظر می رسد برای راهی از این روند غریب باید به حفظ و ترویج فضای شهر زندگی بپردازیم. حتی انسان از ورود سم و آلودگی به محیط زیست جلوگیری کنیم. از مصرف بسیاری از مواد مضر (خوراکی و غیر خوراکی) خودداری کنیم. چون این مواد مصداق اسراف در نعمت الهی و استغناء نایب از آن است. یک مستند ساز بیه عنوان یک صیب دلسوز به این اتفاقات زیست محیطی را رصد کند و در حد توان با تصویر و پیام تصویری خود ابتدا افکار را روشن کند تا از آگاهی تخریب مانع شود و در وهله بعد به سالم سازی محیط کمک کند. در این صورت فضای موجود برای زندگی مناسب تر خواهد شد. به عنوان نمونه سازمان باید به استفاده از انرژی های نو اشاره کند. انرژی خورشیدی، انرژی باد و حتی تولید انرژی هسته ای از نوع جوشی که هیچ گونه زلزله یا آلودگی یا خود نماند و ... یک مستند ساز مطلوب باید به دستاوردهای طبیعت کشور توجه داشته باشد. در صورت امکان کاربرد و کارکرد پروژه آن را به تصویر بکشد چرا که اساس طلب فدی ایران بر اساس شایسته مزاجها است. این مزاجها از چهار عنصر طبیعت باد، آب، خاک و آتش گرفته شده. برای مقایسه بد نیست این نظام بهره برسی قرار گیرد. این سینما و همکاران او هر دو قرن خود با ۶۶۰ دارویی گیاهی گیاهی که امراض و بیماری های جسمی و روحی و روانی موجود را درمان می کردند. امروزه با واردات چند میلیون دلاری از راه آژنسی روپرتیم که کمتر آن ها مضر برای سلامتی و حتی محیط زیست است. ایندوار و تولیدات خوب و فوری مستند بتو هم روند تخریب خلقت را متوقف کنیم تا از جفای بیشتر به نعمت های الهی جلوگیری شود.

به گزارش تشریح روزانه، برنامه کمال روز چهارم پنجمین جشنواره بین المللی سینما حقیقت به این شرح است:

سینما فلسطین یک

بامه ۲۶ آبان ۵۶ (موضوعی پایه شناسی)، فرانسه های جنگ (ترمسازان چیترو و سنجک)، پرتو (سید کوی)، بازگشت ناوشکن انصیر (نرویش زاده)، شایخ (خوید زارغزاده)، ما هر بهشت نیستیم (تینا زبیر)، قره ای (صابر فرزند و ش)، منشی اسماعیل (مهدی زمانپور کاشوری)، برد شیر (سیر استگی)، مهدی الیاسی، هوز (احمد فیضی)، آخرین روزهای زمستان (مهرداد اسکویی)، باغ امید (آنتونیو سارانا)، فریب اوپاما (الکس جونز)

سینما فلسطین ۲

هسه دانا (ناریوش مهرجویی)، سر بر کبر (هومن تلوی)، ماکر (یاکوب بیانک)، نیت (نیکولا فیلیپو)، سرور شاهه آسمان (احمد خان میرزایی)، بچه های آسمان (سیدروح اله حسینی)، شهرمان من (علی خسروی)، معلم (محمدعلی قاری)، سپهرهای کر، از آغاز تا امروز (نویار نو جینر و لو سوروز)

سینما فلسطین ۳

گل و چاه (مجید استکی)، زانری از غرب (حمزه علیویزی)، ۲۸/۵ (گوز گوز نیسکی)، شکستی های تخت جمشید (هرمز امامی)، صورت خنجره و من (نورین شالابی)، ملاقات با خانواده صادق بزاد (محسن نظر بان)، غزه ۸۵ مایل (سعید صادقی)، اینچس زور اباد است (منصور قاسمی)، سن دو قیر کهنه دوف شود (خلیله زارغ)، فصل غمناک زندگی (بابک سراب)، همان نگاشته (رضا عرفانی)، رنگ های خاکستری (محمد سعادت)، خارج از راه اصلی (دپتر آتر)

سینما سپیدرنگ

قاب مرده (ساموئل سیانسنین)، چه روشنی (محمد حسین آگری)، نگهبان شب (نانالیا المارا)، بانوی مبارز (پناه بخدا رضایی)، جایی که زندگی می کنیم (مرتضی پایه شناسی)، قسرو زمان (داخت ابوراخمه)، مسلمانان بریتانیا (سید رضا)، یوزاری، حساب کتاب

علی رضایی، مدیریت سینما فلسطین؛

سینما فلسطین؛ پایگاه برای جشنواره های اصلی

سینما فلسطین به دلیل قرار گرفتن در موقعیت جغرافیایی مناسب و دسترسی آسان به آن، و امکانات محیطی خود، برای جشنواره های مختلفی به عنوان خانه اصلی انتخاب شده است. علی رضایی مدیریت سینما فلسطین درباره برگزاری پنجمین دوره جشنواره سینما حقیقت، در این سینما ضمن بیان این مطلب گفت: سینما فلسطین سال هاست که به پایگاهی برای جشنواره های اصلی خود حقیقت، گونه، رشد، رضوی و ... تبدیل شده است. هر چه به سالها چند جشنواره ما را ترک کرد، اما این سینما به دلیل قرار گرفتن

برنامه کامل نمایش فیلم های امروز

سینما فلسطین یک

(غلامرضا حیدری)، الماس سیاه، طلای احمق (باسکال لامچه)

سینما سپیدرنگ

فریب اوپاما (الکس جونز)، حرف های ساده (روح الله ابرار)، دست رنگ (دارپوش ترک)، بدخت، وداع با طبیعت (میلاد ثابت کر)، بچه های آسمان (سیدروح الله حسینی)، کجا کز چال (حسن جعفری)، از مهراب تا مهراب (فرشاد احمدی دستگردی)، در جستجوی حقیقت (محمدباقر خند دوست)، آب و آینه (سعادت علی سعیدپور)، رفتن به راه می پیوندد (سحر سلحشور)، یک شت سبایی ناتمام (سیدمحمد سیرگانی)، مهر (احسن نقاشی)، اینجا پادین جاده نیست (یوسف جعفری)، گلخانه (علی فتح لایق زه)، مائسد بادکنک (مانسولیانو کوکوزا)، خوش آمدید به برگادینو (عابدین مهدوی)، یز جین راز (احمد من میرزایی)

سینما حقیقت

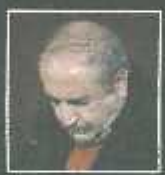
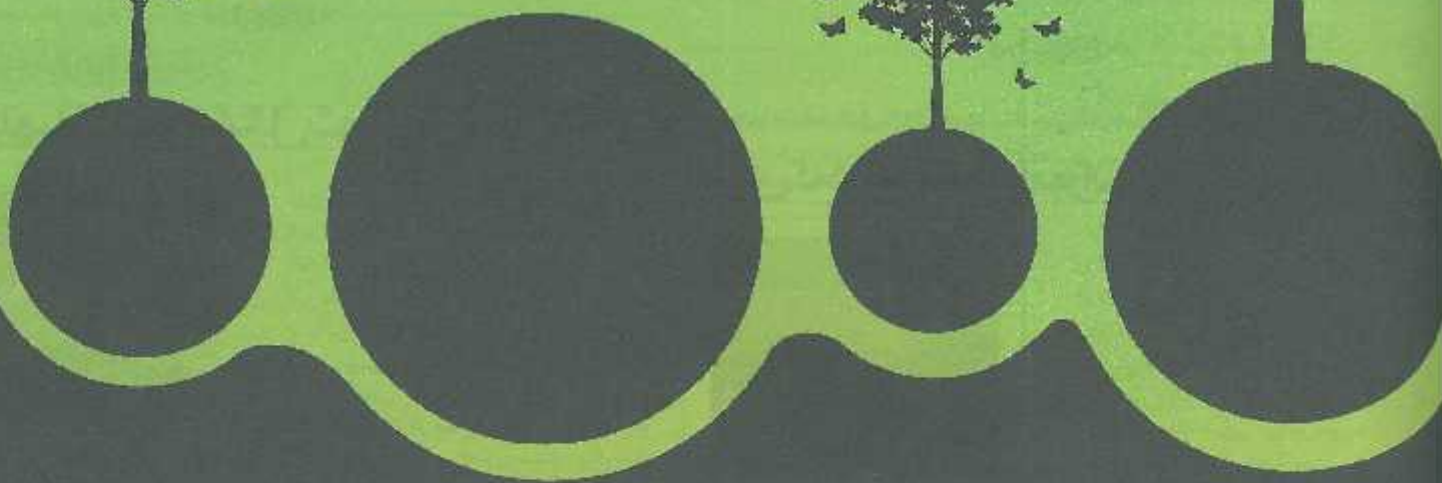
فصل نو (علی تاجیک)، تقویم نوت فرهنگ (بیمان محمدی)، سرزمین مفرغ (محمد)، حافظی، علی شیر خدا (محمدحضر باقری نیا)، برنش (طالب رماوندی)، این است زندگی (هانیل زلینسکی)، هنرم قه بر باد است (مرتضی آسمانی)، بودن بدون درد (جواد نفوی)، مرز شکسته (کیوان کریمی)، ملاقات با خانواده صادق بزاد (محسن نظر بان)، غزه ۸۵ مایل (سعید صادقی)، ایازی ای و ری (بازی باران)، مریم طالبی (نارکی - عفت آب پاری)، پارسیده (حمید کلچهای)، از دفاع امید (کیوان محمدی)، سکوت ۶۳ (قاییو ناسیمتو)، شهرمان من (علی خسروی)، آزادی (مهدی احمدی)، زمستان تنها نیست (پرویز رستمی)، آینه (محمد مقدم) برنامه «شب نقد» نیز از ساعت ۲۰ هر شب، در سالن شماره ۲ سینما فلسطین برپا می شود.

از طرف خود برگزار کنندگان در سینما تجهیز و تأمین می شود. رضایی نحوه برگزاری پنجمین دوره جشنواره سینما حقیقت را نسبت به سال های قبل یکسان دانست و افزود: نباید بتوان جشنواره ایستار را همچون چهار دوره قبل خود دانست، چرا که تعداد شرکت کنندگان، این دوره و همچنین حضور مخاطبین نسبت به سال های گذشته کمتر است. این برخی جشنواره حقیقت که معرفی سینما هستند و یکی از مهم ترین رخدادهای سینمایی ایران و در جایگاه خود از باشکوه ترین آن هاست، جای تأسف دارد.

در موقعیت جغرافیایی مناسب و دسترسی آسان به آن، و امکانات محیطی خود - که باعث نزدیکی میان هنرمندان و مخاطبان می شود - برای جشنواره های مختلفی به عنوان خانه اصلی انتخاب شده است. رضایی درباره به اشاره به این مطلب که تجهیزات فنی تصویری هر ساله از طرف خود مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی تأمین می شود، بیان کرد: ما از نظر تجهیزات تصویر سینمایی دارای امکانات خود و به روزی هستیم، اما در جشنواره های مثل حقیقت که برای پخش آثار خود نیازمند تجهیزات تصویری ویدیویی است، این وسائل

خبرستاند

نگاه منتقد

سندسازي اجتماعي در ايران

در طول اين سال‌ها سندسازي‌هاي مختلفي ساخته و ديده شده است که بزرگترين مشکل آن، در خروجي و بحث اکراي و ديده شدن است. اين امر بسندسازي با راي «ناديده گرفته شدن» موجد مي‌کند. نبود اطلاع رساني از اين رانر سينما، رسالت بسندسازي در رسيدن به هدف خود که همان بيان بخش و بي واسطه حقيقت است - له حقيقت در اما نبرد و دست کاري شده - عقيم مي‌گذارد.

سندسازي اجتماعي که از بطن جامعه مي‌آيد، بي شک بيانگر معضلات، مشکلات و واقعات موجود بايد باشد. در اکثر موارد، نگاه به اين مسائل به صورت موضوع، دچار

تلخي و سياهي‌هاي بخش خودش مي‌شود که شايد براي مخاطبان قابل پذيرش باشد، اما به سياه لثاني حکومت و نا دچار سانسورهاي لطيفه زننده به کالبد قيمت مي‌شود. بيان جنبه‌هاي خوب و شيرين اجتماعي نیز به راسمي مورد بحث و توجه بوده است، اما اين که بتوان اين عولنده‌هاي جناب را با مشکلات هبه آهنگ کرد و به قالب يگ اثر در آورد، بسلامت چر تناقض نمائي و عدم ارتباط سوزها ميچ چيز را در بر نخواهد داشت. سندسازي اجتماعي نياز به عريين لثاني دارد، و در اين بي پوشش و بي حجاب نشان دادن گسترده موضوعات قابل پرتازش، که از حسن‌هاي بي برديد سندسازي

سندسازي است، خرسندي نخواهد بود. سندسازي بايد بي هيچ واسطه‌اي تنياب به نتاجش آن چه وجود دارد، دست بر نهد. همان مثال دوربين کاشتن و تصوير گرفتن بايد رخ دهد، به هسين دليل است که سندسازي اجتماعي از مخاطبان بسندسازي نسبت به سناي بخش ها نر خوردار است چرا که تصويري از زندگي روزمره مسرده و دنيايي که مدام با آن دراز سافلتد را نشان مي‌دهد. با نگاه نکات قابل توجهه و حازم اهميت در اين نوع سندسازي، سندسازي اجتماعي قابل دفاع ترين گونه سندسازي نسبت به ديگر گونه‌ها و حثي سندسازي داستاني است.

ابراهیم عنای، کارگردان مستند، یک منهای دو:

تحقیق کامل، اصله تویون رکن مستند

کارگردان «یک منهای دو» که تا به حال مستندهایی را با توجه به مسائل منطقه سکونت خود ساخته است این بار سوره ای را برگزیده که با وجود این که در روستاهای بهشتی رخ می دهد اما موضوعی کلی و مربوط به تمام مناطق است.

چه مفصل اجتماعی ای در مستند شما به تصویر کشیده می شود؟
بیماری تالاسمی و مشکلاتی که با خود به همراه دارد. تا رازی داستان یک زوج جوان هستیم که در آزمایش ازدواج شان مشخص می شوند که به خاطر PHENOTYP بودن هر دو، بچه شان به بیماری تالاسمی دچار می شود، و در صورت ازدواج باید تحت مراقبت های

بزرگی باشند این زوج روستایی بعد از ازدواج صاحب فرزندی می شوند که مبتلا به بیماری است و باید سقط شود، اما همچنان راضی نمی شوند تا این که بر حسب تصادف با جمعی از بچه های مبتلا به تالاسمی دیدار می کنند و با دیدن مشکلات و سختی های آن ها در زندگی رضی به سقط جنین می شوند.

در این زمینه به چه منابع و مراجعی در تحقیق تان مراجعه کردید؟

زمانی تکسری برای مبتلایان تالاسمی به صحنه بردم و یکی از بارنگران من نیز خود به این بیماری دچار بود به واسطه او ما انجمن تالاسمی ها در ارتباط قرار گرفتیم و با تحقیقاتی که از شبکه خون و مراکز درمانی انجام دادم با اطلاعات کاملی توانستم این مستند را بسازم.

دلیل انتخاب ژانر مستند برای فیلم سازی تان چه بوده است؟

مستند بیان حقیقت بی واسطه است که مهمترین دلیل برای انتخاب این ژانر در فیلم سازی محسوب می شود. گرچه معنقدم هر اثری باید با تحقیقات کامل و صحیح باشد تا بتواند به کامل ترین شکل خود ساخته شود.

داریوش تیکبخت کارگردان فیلم های «اشک خورشید» و «سترنگ»:

سای برای ادامه راه نیست

داریوش تیکبخت با دو اثر یکی در بخش ریست محیطی به نام «اشک خورشید» و یکی اثر در بخش اجتماعی با نام «سترنگ» در جشنواره فیلم حقیقت حضور دارد.

در جشنواره امسال دو مستند در دو بخش متفاوت دارید. موضوع این فیلم ها چیست؟
«اشک خورشید» که در بخش ریست محیطی حضور دارد به جریان آب از زمان بارندگی و جوشیدن در چشمه ها، چرخه طبیعی اش را آغاز می کند و سپس با جریان در رودها و رسیدن به تالاب ها نقشش که حیات بخشی به موجودات این تالاب ها و رودها دارد تا میزان اهمیت برای مردمانی که در کنار این جریان آب سکونت دارند را در تصویر خود می گنجاند.

اما مستند اجتماعی «سترنگ» روایتی است از دو دست یافته زمان قنوم بختیاری که در زندگی شان نقش مهمی ایفا می کند، و این مستند به نحوه رفت و آبروهای که در استفاده از این طناب ها و جنود دارد می پردازد. «ورجی» طنابی که در بازیست کاربرد دارد، و دیگری «سترنگ» طنابی با تزیین منگوه های رنگی که در جشن ها و مراسم تقدس استفاده می شوند.

به غیر از مستند «سترنگ» که تصویری از فرهنگ مردم بختیاری است، علت و جذابیت ساخت اشک خورشید چه بود؟
یک مجموعه مستند ۴ قسمتی با موضوعیت چرخه آب در طبیعت به سفارش تلویزیون ساخته شد. «اشک خورشید» بخشی از این است که با همان موضوعیت و با نگاهی کلی تر این چرخه را نشان می دهد.

روند تحقیق شما برای این دو اثر چگونه بوده و چه مشکلاتی را در این راه پشت سر گذاشتید؟
مشکل کمبود منابع و اطلاعات وجود داشت؛ و مادر مورد اطلاعاتی که برای «اشک خورشید» نیاز داشتیم از تحقیقات دانشجویی و پژوهش های دانشگاهی استفاده کردیم.

کیومرث سرشار کارگردان مستند، سوره:

کمبود تهیه کننده؛ مشکل شهرستان ها

«کیومرث سرشار» هنرآموزخانه انجمن سینماگران جوان با اولین کار مستقل خود در ژانر اجتماعی در پنجمین دوره جشنواره حضور دارد.

مستند شما به چه موضوعی می پردازد؟
فیلم اجتماعی «سار» داستان زندگی پیرمرد و پیرزنی را نشان می دهد که در منطقه ای دور افتاده در کلیه ای تنها نزدیک یک آشپز زندگی می کنند پیرزن که به نگهداری از همسر خود می پردازد و کارهای خانه را انجام می دهد به خاطر بیماری قلبی، خانه خود را ترک می کند و به شهر می رود و داستان از اینجا تازه شروع می شود. پیرمرد که دانشگاه همسرش است در کارهای خانه نیز می تواند کمک کند و هر روز به نگاه به خانه در انتظار بازگشت برزن است تا این که این سختی ها و انتظار او را از یادش می آورد.

تحقیقاتی که در رسیدن به این سوره انجام دادید چگونه بود؟
تنها تحقیقات میدانی به واسطه صحبت با این پیرمرد و اهالی ای که او را می شناختند،

داشتیم. بعد از هفت ماه کار روی فیلمنامه، به انتظار فصل زمستان ماندم تا فیلمبرداری را آغاز کنیم، چرا که برای رسیدن به حسی که این داستان نیاز داشت احتیاج به پلان های ساکن و رنگ بندی بود که در فضایی که در فصل زمستان این مضمون پیدا می کرد، به آن می رسید.

مشکلات کار در منطقه ای دور از روستا و با شرایط آب و هوایی فصل زمستان چگونه از سمت شما مرتفع شد؟

اصلی ترین مشکل در ساخت این مستند نداشتن تهیه کننده بود. در شهرستان تهیه کنندگان کمی برای فیلم های مستند حاضر به کار می شوند. سه همین دلیل طرح های تازه و بکری که در مناطق روستایی وجود دارد بی سرانجام می ماند. در ساخت این مستند هم علاوه بر این مشکل، منطقه ای که این کلیه در آن حضور داشت و راه صعب العبور و شرایط جغرافیایی خاصی باعث می شد که به این فکر کنیم که از ادامه این کار دست بکشیم اما علاقه ام به این داستان دلایلی شد برای این که فیلم را تمام کنیم.

مستند تازه ای در دست ساخت دارید؟
بله. در حال ساخت مستندی در مورد جایگاه و لای زین در زندگی اهالی خرم ایله هستیم که تا به حال چند پلان از آن را نیز تصویربرداری کردم. اما به این دلیل که مستند چهار فصل از زندگی زنان خرم ایله را نشان می دهد زبان طولانی برای به انعام رسیدن آن سیری خواهد شد.

سیدوحید طباطبائی کارگردان مستند، میزنگارها:

دبیری که دنیای دانش آموزانش را می شناسد

«سیدوحید طباطبائی» که شغل اصلی اش دبیری است به دنیای مستند روی آورده تا بتواند آن چه را از معضلات اجتماعی در طول سال ها تدریس خود دیده است به تصویر بکشد.

سوره «میزنگارها» از کجا آمده است؟

سال هاست که به واسطه شغلم که دبیری است، با دانش آموزان در ارتباط هستم و دنیای آن را می شناسم. دنیای گسترده آن ها نمونه های بیرونی ای دارد که شاید هیچگاه برای هیچکس مورد توجه نبوده است. یکی از این آموزه ها، میزنگارهایی است که روی هر میز و نیمکتی در هر مدرسه ای به چشم می خورد. همه ما از این مسئله به راحتی گذشته ایم. اما در پس این نوشته ها ساطی نهفته است که باید شناخت، این اتفاق باعث شد که به فکر ساخت مستندی در این باره بيفتم.

با این مستند قصد شناختن دنیای نوجوانان را داشتید؟

در ابتدای فیلم به این موضوع اشاره می شود که این مسئله می توان از جهات مختلفی چون روان شناختی، جامعه شناختی و ... مورد بررسی قرار بگیرد. اما در این مستند همچون اتفاقی رخ نداده است و تنها ما با کند و کوی در این مسئله سعی کردیم زمینه ای برای شناخت و تحلیل را ایجاد کنیم.

از نظر شما، مسئله ای که بدان پرداخته چه مشکلاتی می تواند داشته باشد؟

کار من تحلیل نیست. اما بی شک در این امر از مشکلات خانوادگی تا ضعف سیستم آموزشی دلیل خود بود.

این مستند تا به حال پخش شده است؟
«میزنگارها» در جشنواره رشد هم در کت کرده است و کنده جایزه هم شد و امسال در با تدوین مجدد برای کاهش زمان یک ساعته اش در جشنواره فیلم حقیقت حضور دارد.

اهمیت حضور مستندان در جشنواره حقیقت چیست؟

به جشنواره حقیقت از آن جهت که امکان دیده شدن آثار ساخته شده در این ژانر را فراهم می کند علاقه مندیم. این اتفاق حرکت بزرگی بود. آثار فاخر و ارزشمندی در سینمای مستند وجود دارد که تا قبل از این امکان دیده شدن نداشتند. اما حالا آثار به نمایش در می آیند، مورد قضاوت قرار می گیرند و این امر باعث رشد هر چه بیشتر این سینما خواهد شد.

محمد جعفر باقری نیا کارگردان مستند، کمربندها را زده گفتی است:

مستند با حقیقت به بلاندگی رسید

محمد جعفر باقری نیا مستندساز یا سابقه سینمای ایران یا شناخت خوب از دنیای مستندسازی معتقد است که در ساخت مستند شیوه تحقیق و پژوهش رکن اصلی تولید یک اثر ارزشمند است. وی در گفتگویی از مستند تازه خود «که سرمایه زنده گاتی است» می گوید.

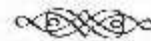
«که سرمایه زنده گاتی است» دریاچه چه موضوعی است؟

داستان «که سرمایه زنده گاتی است» زندگی سیاسی و اجتماعی یک روحانی ۷۵ ساله که دو فرزانش شهید شده اند و ارتباط خوبی با

مرده روستی خود برقرار کرده است و امین آن هاست، مردم برای مشاوره و حل مشکلات خود از او کمک می گیرند. لباس خاص او را از مردم جد نگرفته، او از جنس همان مردم است و توانسته سازندگی های بسیاری برای روستای خود انجام دهد و حاصلی مردم در تمام مسائل داشته، به عقیده وی، ارتباطش پس از مرگ هم با این مردم ادامه خواهد داشت.

ویژگی ژانر مستند برای شما که یک مستندساز با تجربه این چیست؟

سینمای مستند در بجه ای است برای دنیای واقعی که توسط تصویر آن را بدون واسطه به مخاطب نشان می دهد. توجه به شرایط فعلی جامعه در قالب تصویر بدون داشتن هیچ دره بین و نکته سنجی ای، تمام روایای آن را برای ما آشکار می کند. این نقطه قوت دنیوی مستند است که البته با توجه به رکن اصلی آن تحقیق و پژوهش امکان پذیر می شود. گرچه مسئله تحقیق در این سینما هنوز هم جدی گرفته نمی شود.

محمد صادق اسماعیلی کارگردان مستند، بهرآیدون مجوز:

باطن از امید و عشق

محمد صادق اسماعیلی «که اصلا با مستند «بهرآیدون مجوز» در جشنواره حقیقت حضور دارد، از علاقه اش به مستندسازی و محدودیت های موجود می گوید.

بهرآیدون مجوز قصه چیست؟
بهرآیدون مجوز «داستان پسری طرد شده

از جامعه است. او که پتری مسیحی و مادری مسلمان داشته نه از طرف جامعه مسیحیت پذیرفته نشده است. او بیلا به بیماری AIDS است و بر ستف یک دستنویس در پارک می خواند، بهرآیدون قصه ما تصویر کارتن خوابی را برایمان می شکند. او هنوز هم زندگی طبیعی خود را طی می کند. گرچه مدت هست، با وجود مشکلات جسمانی ناشی از بیماری اش برای دریافت حقوق پزشکی که قوت کرده با بوروکراسی های طولانی و طاقت فرسای اداری دست و پنجه نرم می کند. بهرآیدون تنها از جامعه خود، از مردمی که نسبت به او بی تفاوت هستند گله دارد. تنها دوست او گو به است که در کنارش زندگی می کند.

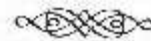
بهرآیدون را چطور پیدا کردید؟

از نظر شما جایگاه سینمای مستند در سینمای ایران چیست؟

این سینما مسلما جایگاه مرتفعی دارد. به واسطه سرمایه گذاری ای که می توان به راحتی برایش انجام داد، گسترش این ژانر در توانایی بیان معضلات ساده تر خواهد بود. با این وجود مستند تا همیشه با آن چه در دنیا دیده می شود منجر به شده فارغ از این که کمبود امکانات و حمایت های لازم همیشه همراه فیلمسازان ما بوده است. مستندسازی که بلوغ فکری خود را در کارهایشان یا وجود محدودیت ها نشان داده اند.

برگزاری جشنواره حقیقت تا چه اندازه در پیشبرد اهداف مستندسازان موثر بوده است؟

بی شک وجود این جشنواره و حضور در آن باعث توجه بیشتری به این ژانر شده است. گرچه هنوز نتوانسته به تحققی شعارهای خود دست یابد اما به عنوان وینر بین سینمای ایران باعث بالندگی سینمای حرفه ای شده است.

محمد صادق اسماعیلی کارگردان مستند، بهرآیدون مجوز:

باطن از امید و عشق

محمد صادق اسماعیلی «که اصلا با مستند «بهرآیدون مجوز» در جشنواره حقیقت حضور دارد، از علاقه اش به مستندسازی و محدودیت های موجود می گوید.

بهرآیدون مجوز قصه چیست؟
بهرآیدون مجوز «داستان پسری طرد شده

خیلی انتقادی، او را در بارک دنده و زمانی که از زندگی اش باخبر شدم تصمیم گرفتم مستندی بر اساس زندگی او بسازم.

چرا مستند اجتماعی را برای فیلمسازی خود برگزیدید؟

من به این مستند علاقه مندم چرا که می توانم به واسطه آن دغدغه های خود را بیان کنم. فیلم می سازم تا بتوانم آن ها را به آکران برسانم، اما تا به حال موفق نشده ام. حتی برای تهیه مستند ها هم دچار مشکل هستم. چرا که دست اندر کاران معتقدند فضای سیاسی بر این مستندها حاکم است پس رخنه ای به ساخت و یا اجازه آکران برای آن ها وجود ندارد. گرچه این دنیایی به ظاهر سیاه امید و عشق اندیشه ای را نشان می دهد که برای مخاطب تأثیر گذار تر خواهد بود.

یادداشت عضو هیات انتخاب:

مستندسازان با روی قدرتمند برنامه ریزان کشور

محمود کیارلو | عضو هیات انتخاب مستندهای اجتماعی

جشنواره بین المللی «سینما حقیقت» می تواند فرصت مطلوبی برای آثار مستند در ژانرهای مختلف باشد. جامعه امروز نیاز به حقیقت دارد تا با کشف درونیات جامعه مواجهات آگاهی جامعه شده و راهکارهایی برای متولیان کشور ارائه کند. جشنواره سینما حقیقت بستر مناسبی برای بروز خلاقیت ها، درندگان در این عرصه و به خصوص جوانان علاقمند است تا بر خسی واقعیت ها و مسائل کشور را نشان دهند. باید در این عرصه سرمایه گذاری هایی صورت گیرد تا مستندهای ارزشمندتری ساخته شود. می بایستی ساز و کاری تعریف شود تا نمایش اثر مستند در شبکه ها و برنامه های توزیع یومی و همچنین سالن های نمایش به صورت جدی تر فراهم شود. چرا که مردم مسؤلا به فیلم های واقع گر افکار علاقه بیشتری می کنند.

مستندسازان با روی قدرتمند بر تمامه یزن کشور هستند. در جامعه امروزی سوره ها و موضوعات فراوانی مشاهده می شود که هر کدام می تواند محرکی در جامعه ایجاد کند. تکرار در موضوعات نشان دهنده این است که در عرصه مستند به حویی گام برداشته ایم و از عدم بر تمامه یزی مناسب رنج می بریم.

در بخش اجتماعی فیلمسازان خوب و علاقمند زیادی داریم، اما مشکل عمده این است که مستندساز باید با شهامت و جسارت لازم به سراغ موضوعات جدید برود و با دانش و آگاهی زیاد به تحلیل واقعیت ها بپردازد. سعی کند بستر جدیدی ایجاد کند. هر بسری خنثی باشد سانس دهنده این است که مستندساز شهامت لازم را ندارد و از کنار موضوعات آرام می گذرد که این مطلوب نیست.

سطح کیفی آثاری که به این دوره از جشنواره بین المللی «سینما حقیقت» در بخش اجتماعی ارسال شدند تا حدی قابل قبول بود اما جای کار بیشتری وجود دارد. بسازی از فیلمسازان تکنیک ساخت را یاد گرفته اند اما در مضمون و تحلیل ضعف حدی دارند که ناشی از کم آگاهی است. تا زمانی که دوربین به بخش جامعه برده نشود نمی توان از موضوع اجتماعی فیلم تهیه کرد.

اداره شهرداری کیفیت آن از نظر کمی باید و تأثیر گذاری در جامعه مردم و مدیران رخ بعد دهه آثار بخش ریست محیطی از لحاظ کمی و کیفی در این دوره جشنواره سینما حقیقت، سجد را جلوه بی دادند بر همین اساس در هیات انتخاب آثاری برگزیده شدند. کده موضوعاتی سو را با کمیسی قابل قبول ارائه کرده بودند و البته توجه به برخی از مستندهایی که به اعطاء بصری بسیار چشم نواز بر رتبه بر بود.

برگزاری جشنواره ها در کشور، فرصت مهمی است تا فضای فرهنگی بتواند در عرصه سینما رشد و نمو کند. جشنواره سینما حقیقت به توجه به تنوع موضوعات می تواند کمک زیادی به فضای فرهنگی و ارتقا سطح فیلم سازی مستند کند.

به نظرم جشنواره ها با باسی متناسب با موضوع حرفه های گوناگون برگزار شوند و در واقع فرهنگ جشنواره ای داشته باشیم که به ما عیسیم آن در جامعه سودمند کند. اثر جشنواره ها به شکل حکایتی

در جشنواره مکانیکه، رشد جایگاه ندارد

کاوه پیرای مقدم

بررسی مستند اجتماعی زیست محیطی

چشمه از سینما حقیقت زیست محیطی از رویه و از تکمیل فیلم مستند است

احمد سعید اسماعیلی

مستند زیست محیطی و اجتماعی از گفتمانی مهم و اثرگذار سینمای مستند هستند و چون طیف مختلفی از مسائل اجتماعی و زیستی را شامل می‌شوند برای مخاطبان جذاب هستند در اغلب شبکه‌های داخلی و خارجی مستندهایی که در حوزه زیست محیطی و زندگی حیوانات بخش می‌شوند از پر مخاطب ترین برنامه‌ها محسوب می‌شوند. با تعدادی از سینماگران و مستند سازان فعال در این دو حوزه گفتگو کرده‌ایم.

آثار و شناخت از ساخت مستند محیط زیست

مصطفی شیری: مستند ساز جوان حوزه مستند زیست محیطی در برهه وضعیت سینمای مستند اعتقاد دارد: تا اگر بخواهیم بررسی اجمالی در حوزه وضعیت سینمای مستند داشته باشیم باید به چند بحث مهم بپردازیم. در بحث تولید کسی فیلم مستند با روش خوبی مواجه است اما اگر بخواهیم به این مسئله با دیدی واقع بینانه نگاه کنیم به تعارف کمی چندان با رشد روبه رو نبوده ایم در حالی که قرار بود چند تحول امیدوار کننده در حوزه سینمای مستند منجر به نمایش اثر مستند در سینما سپیده به وجود بیاید که تا به حال گفته این طرح چندان با موفقیت روبه رو نشده و مخاطبان استقبال خوبی از این مسئله به عمل نیاوردند.

وی ضمن اشاره به تأثیرات نامرئی پرگزری جشنواره سینما حقیقت متذکر شد: جشنواره سینما حقیقت به عنوان بهترین فرام‌های مستند کشورمان رویدادی معتبر و وزین است و در بین جشنواره‌های معتبر جهانی هم شناخت خوبی از جشنواره سینما حقیقت وجود دارد خصوصاً که در دو دوره اخیرش شاهد تحولاتی بوده‌ایم که در بودجه پرگزری بخش‌های رسمی جشنواره تحت عنوان موضوعی است. این بخش‌ها چالش‌های جدیدی را به وجود می‌آورد و نکات مثبتی را باعث می‌شود. در این کار فیلمسازان شهرستانی بیشتر دیده می‌شوند. در اغلب جشنواره‌های معتبر جهانی بیش از یک بخش رسمی وجود ندارد و تعدادی فیلم با موضوعات مختلف در کنار هم رقابت و داوری می‌شوند. اما رویکرد جشنواره حقیقت که بخش‌های مختلف توسط هیأت داوران گوناگون مورد داوری قرار می‌گیرند باعث ناامنی در مستندسازی کشور خواهد شد.

شیری: درباره ویژگی‌های مستند زیست

محیطی معتقد است: در بحث حوزه مستند زیست محیطی موضوعات کلان و گسترده‌ای طرح می‌شود. جنرالیا و مسائل زیستی از این جمله است. ما مستند زیست محیطی هم می‌تواند در بحث کوچک‌تر مطرح شود و در زندگی انسان‌ها وجود داشته باشد. مستند زیست محیطی می‌تواند نگرش جدیدی را به انسان‌ها ارائه کند. مستندسازان ما که در این حوزه فعالیت می‌کنند باید توجه داشته باشند که با موضوع حساسی به لحاظ تحقیقاتی در ارتباط هستند و باید آگاهانه و با شناخت به سراغ این نوع مستند بروند.

این مستندساز در برهه تقسیم بندی ژانری سینمای مستند می‌گوید: این تقسیم بندی باعث می‌شود که تعداد زیادی فیلم وارد بخش مسابقه بشود که فیلمسازان با تجربه و بزرگی آنها را سبب خسته شدن و این مسئله به کیفیت جشنواره لطمه می‌زند در حین جشنواره مستندسازان باید در هر بخش در حدود ده نوارده فیلم به رقابت می‌پردازند که این تعداد برای یک جشنواره زیاده است و باید در نظر داشت جشنواره سینما حقیقت جشنواره‌ای معتبر است و باید انرژی در سطح جشنواره در آن وجود داشته باشد. اگر به سایر جشنواره‌های معتبر مستند خارجی نظیر هات داگز، اینفاد و مونیخ توجه کنید می‌بینید که در بخش‌های رسمی این جشنواره‌ها بیش از جهل اثر وجود ندارد.

در صورت بررسی احوالی گفته‌های این مستندساز، می‌توان چنین استنباط کرد که حضور فیلمهایی از سینماگران شناخته شده و صاحب سبک جشنواره، سطح کیفی جشنواره را افزایش می‌دهد. کما این که در جشنواره اسماش شاهد حضور نام‌های بزرگی مانند محمد رضا اسحاقی، محسن اسیربوسفی، مانی میرصادقی، مهرداد اسکویی، سوزنچهر طیباب و... هستیم. حضور

تلویزیون وجود داشته باشد می‌تواند این قضیه را با برنامه مدیریت کند. در تمام نقاط چهار شبکه‌های تلویزیونی با زوری حمایتی مونتر فست مستند هستند که می‌توانند به نفع فیلم مستند تصمیمات مهمی اتخاذ کنند اما در تلویزیون نگاه مثبت‌گرا و یا برنامه‌ای در حوزه فیلم مستند وجود ندارد و هرازگاهی فیلم‌های مستند پدید وجود باکس مشخصی بخش می‌شوند.

میرصادقی یکی دیگر از مشکلات سینماگران مستند را در برهه تقسیم بندی مستندها می‌داند و اعتقاد دارد: تعداد به سینمای مستند می‌دهد و اعتقاد دارد: تعداد تهیه کنندگان حرفه‌ای فیلم مستند واق محدود است و باید تهیه کنندگانی را به عرصه بیاورند که به کارشناسان علاقه داشته باشند.

در این حوزه دارای تجربه و شناخت باشند. این مستند ساز در مورد تعریف مستند زیست محیطی معتقد است: مهم ترین ویژگی مستند زیست محیطی برده اختن به طبیعت است. البته یک مستند زیست محیطی می‌تواند حتی ویژگی شهری هم داشته باشد و مسائل زیست محیطی در حوزه مسائل شهری و غیر شهری در آن مطرح شود. حلی می‌تواند ایجاد کرد که معماری هم جزو این ژانر مستند است.

میرصادقی: در باره تقسیم بندی ژانری فیلم مستند معتقد است: اقدام بسیار درست مستندسازان است و تخصصی کردن هر حوزه باعث تبعات مثبت زیادی است. وی در مورد تبعات اثر جشنواره سینما حقیقت بر کلیت سینمای مستند معتقد است: نکته مهم و محوری دارد و باعث می‌شود در مدت مدتی مشخص مستندسازان و آثار سینمای مستند در کنار هم جمع شوند

میرصادقی
تعداد تهیه کنندگان حرفه‌ای فیلم مستند واقعاً محدود است و باید تهیه کنندگانی را در این عرصه بیاورند که به کارشناسان علاقه داشته باشند در این حوزه دارای تجربه و شناخت باشند.

این نام‌ها که بسیاری شان در سطح جهانی هم مطرح هستند، می‌تواند تضمین اعتبار برگزاری جشنواره باشد. مستندسازانی که برای کارهایشان اهمیت و اعتبار قابل هستند، نکته مهم دیگر رشد کمی و کیفی جشنواره سینما حقیقت در این چهار دوره اخیر است، که به نظر می‌رسد با رسمیت گذاری صحیح و حاوی نگاه کارشناسی مسئولان، بشریح جزو جشنواره‌های درجه یک مستند در جهان شده است.

محدودیت تهیه کنندگان حرفه‌ای

مانی میرصادقی که سال‌ها است حضور تخصصی در حوزه مستندهای زیست محیطی دارد، در باره وضعیت کلی سینمای مستند می‌گوید: سینمای مستند به نوعی وابسته به تلویزیون و سیاست‌های آن در حوزه فیلم مستند است و شاید یکی از محدودیتهای آن نمایش فیلم‌های مستند است که به ترمینس این فیلم‌ها از تلویزیون و این قضیه محدودیت‌هایی را برای سینمای مستند به وجود می‌آورد. اگر مثلاً بران آگاه و علاقه‌مند به سینمای مستند در

فیلم‌های ایرانی که مورد توجه جدی در خارج از کشور قرار گرفته است متعلق به گونه‌های از سینما هستند که علی‌رغم داستانی بودنشان به شدت رنگ و بوی مستند ایرانی دارند. سینمایی هستند صبر استاد و انتقال دهنده پیام، هویت و فرهنگ و حتی تک فیلماست.

فیلما در «هفته پنجم» در بازه نوری و وضوح سینمای مستند عنوان کرده با بهره‌ده دیجیتال همه قوانین دچار تغییرات شد و از این بابت در دوره کنونی آزمون و خطای دیجیتال قرار دارد. سهیل اتوول بودن دیجیتال همه را به این سمت برده و یک سینمای شخصی به وجود آمده است. سینمای دیجیتال در برخی از حوزه‌ها موفق عمل کرده و در برخی از حوزه‌های دیگر ناموفق بوده است.

پورحسینی در باره ژانر بندی سینمای مستند این گونه اظهار نظر می‌کند: این تقسیم‌بندی به شکل جریان ناخواسانه‌ای انجام شده است اما این که چقدر این کار ریشه علمی دارد و چقدر ضروری و لازم است باید بحث کارشناسی در مورد آن انجام شود. در حوزه‌هایی از فیلم مستند باید این تقسیم‌بندی جدی تر نگاه شود. این مستند ساز در مورد تعامل تلویزیون با فیلم مستند می‌گوید: فیلم مستند یک سینمای مبهج و خاص با مخاطبان محدود است. اختصاص یک شبکه تخصصی فیلم مستند اشتقاق خوبی است نباید شرط آن که سطح کیفی آثار ارتقا پیدا کند و مخاطبان فراگیرتری داشته باشد. اثر مدیریتی انجام شود و فیلم‌ها مستند در زمان مشخص و با اطلاع رسمی بخش شوند می‌توانیم به ارتقای وضعیتی نمایش فیلم مستند امیدوار باشیم.

این مستند ساز در ادامه سخنش ضمن اشاره به تفاوت نسل جوان مستند ساز با نسل گذشته گفت: نسل جوان مستند ساز پر خاشاک تر و عصیان‌گر تر نشده است و به مسائل اجتماعی اهمیت بیشتری می‌دهد و علاقه دارد مشکلات اجتماعی را مطرح کند.

فیلما در «هفته پنجم» درباره تاثیر ژانر های جشنواره حقیقت گفت: این تاثیر گذاری در حوزه محدوده‌ای و در حد خانواده فیلم مستند است و باید جشنواره افق‌های جدید و مندی را برای بیشترت مورد توجه قرار بدهد.

جمع بندی

فیلما در یکی از حوزه‌های اثر گذار در فیلم‌های مستند است و می‌تواند نوع نگاه مستند ساز را به سمتی به مخالف عرضه کند و سینمای مستند یک حالت مؤلف در سینما پر کنسوری دارد. اغلب منتقدان بزرگ تاریخ سینما از حسن جان قسری، هارولد هاکس، توماس پوپول و... مستندهایی در خنثی در کارنامه کار نشان دارند و این تاثیر هم در سینمای ایران وجود دارد.

محمد رضا اصلاقی، حمزه سیدبایی، کامران شمس‌قلی و... که پیشه در خنثی در حوزه سینمای مستند دارند و از جمله بزرگان سینمای مستند هستند. وود دیجیتال علی‌رغم پایین آوردن هزینه تولید باعث شده زورورد به عرضه ساخت فیلم مستند سهیل الوصول و آسان انجام شود و این امر در گذشته ایرانی را دور می‌دانسته که به مرور این مستند دیدگاه‌های جدیدی را به حوزه سینمای مستند وارد کرده است.

حمایت دولت اصل پایه مستند سازی

سعید ابراهیمی فر مستند ساز اجتماعی سینمای ایران که سال‌هاست در حوزه سینمای داستانی فعالیت می‌کند در مورد ویژگی‌های یک مستند با کیفیت معنی است. مهم‌ترین ویژگی یک مستند اثر گذار ثبت یک مسئله و یا رخداد اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و غیره است. این ثبت ممکن است در دوره معاصرش نظیر یک گزارش باشد اما اگر چند سال از عمرش نگذارد تبدیل به یک سند تاریخی ماندگار می‌شود و همیشه قابل ارجاع است.

سازنده «تارویی» ضمن اشاره به حضور جهان بینی و دیدگاه مستند ساز عنوان کرد: هر مستند ساز دیدگاه خاص خودش را دارد و از زاویه خودش به موضوع نگاه می‌کند و باید در حین ساخت مستند مورد توجه جدی قرار بگیرد.

ابراهیمی فر در مورد ژانر بندی سینمای مستند می‌گوید: نکته مهم ریشه یابی علت این تصمیم گیری است و این تقسیم بندی‌ها بیشتر از جانب مدیران و مسئولان فرهنگی انجام می‌شود و به نظر می‌رسد جاهایی لازم است که این تقسیم بندی انجام شود.

سازنده «هواچه» ضمن اشاره به نیاز حمایت سینمای مستند گفت: سینمای مستند برای ادامه راهش نیاز به دریافت سوبسه‌های دولتی دارد. در صورتی که در بخش گران و سانس فرصت در قضاوتی ندارد و مدتی است که فیلم‌های مستند در سینما نپخته در حال اکران است که دید این نوع اکران‌ها گسترش پیدا کند و وظیفه رسانه‌های گروهی است که به سینمای مستند اهمیت بدهند و همه

تواهمی فر:

سینمای مستند برای ادامه راهش نیاز به دریافت سوبسه‌های دولتی دارد. زیرا فیلم مستند که در بخش گران و سانس قرار می‌گیرد.

سازنده «هواچه» ضمن اشاره به نیاز حمایت سینمای مستند گفت: سینمای مستند برای ادامه راهش نیاز به دریافت سوبسه‌های دولتی دارد.

سازنده «هواچه» ضمن اشاره به نیاز حمایت سینمای مستند گفت: سینمای مستند برای ادامه راهش نیاز به دریافت سوبسه‌های دولتی دارد. در صورتی که در بخش گران و سانس فرصت در قضاوتی ندارد و مدتی است که فیلم‌های مستند در سینما نپخته در حال اکران است که دید این نوع اکران‌ها گسترش پیدا کند و وظیفه رسانه‌های گروهی است که به سینمای مستند اهمیت بدهند و همه

جشنواره حقیقت می‌تواند جنبه‌های جدیدی داشته باشد

مرئضی پورحسینی، تهیه‌ساز و عاخصه سبک سینمای مستند و داستانی که تجربه‌های جدیدی را در تجربه نور و فرم تجربه کرده در باره تاثیرات سینمای مستند بر رشد کلیت سینما گفت: همه کشورهایی که در حوزه سینمای مستند دارای جایگاهی هستند یک سینمای پویایی در تمام زمینه‌ها دارند. اغلب

جشنواره نباید نگاه جناحی و خاصی داشته باشد. به بررسی اجمالی گفته‌های این مستند ساز کهنه کار گونه زیست محیص می‌توان این گونه برداشت کرد که رابطه سینما و تلویزیون باید دو سویه و تعامل آسبز باشد. بدون حمایت و پشتیبانی تلویزیون فیلم مستند دچار محدودیت ارتباط با مخاطب می‌شود به خصوص در کشور ما که عادت فیلم دیدن حتی از نوع داستانی‌اش کم به فرمولی سرده می‌شود و مردم ترجیح می‌دهند در خانه از طریق تلویزیون و یا شبکه نمایش خانگی این آثار را ببینند. بنابراین اگر راه بخش‌های ثابت و از قبل اعلام شده برای بخش فیلم‌های مستند ایرانی آنبته نوع با کیفیتش می‌تواند در مخاطب سازی بسیار موثر باشد. اغلب شبکه‌های معتبر خارجی نظیر آر‌تی‌بی اعتبار اصلی‌شان مر بوط به آثاری است که در حوزه فیلم مستند نشان می‌دهند. در حالی که تلویزیون ما از این فضا به راحتی عبور می‌کند.

نگاه عضو هیأت انتخاب مستند با جایزه اعتبار نهم گیرد

سیاوش سرمدی | عضو هیأت انتخاب مستند ریاست محیط

در این دوره از جشنواره بین‌المللی «سینما حقیقت» ۷۱ فیلم مستند متفاوتی شرکت در بخش زیست محیطی بودند که ۱۱ فیلم برای رقابت در این بخش از مسابقه ملی برگزیده شدند. سعی کردم به تازگی رأی دهم که فضای خلی ندرت و با زحمات فراوانی که کشیده شده اثری هنری خلاق کرده‌اند. آنچه برای من از هر حل فنی نظیر قیام برهاری، تنوین و... مهم‌تر بوده داستان و تجربه پژوهش موضوع است. در جشنواره‌ها، صرفاً دریافت جایزه به اثر اعتبار نمی‌بخشد، چون انتخاب‌ها بر حسب نظر افراد شکل می‌گیرد. گاه انتخاب فایده‌ناخت‌ناپذیر نام مستندساز نامی قرار می‌گیرد و برای این که به شخص استاد احترامی در چندان گذاشته شود جایزه‌ای هم اعطاء می‌شود.

تخصصی تر شدن جشنواره باثبات دبیران

امیدرضا پیرکویان | عضو هیأت انتخاب مستند زیست محیطی

سال‌ها دایره این را دانشیم که جایی برای بروز مستند نیست، اما در چند سال اخیر با برگزاری جشنواره‌ها، موضوع مستند تقویت شده است. فلسفه وجودی جشنواره «سینما حقیقت» کلان است و باید در بحث سینما بودن ارزیابی شود. مسأله اصلی این است که باید توجه مستندسازی با ویژگی‌های فنی و جلوه‌های بصری آن، تقویت شود که در این صورت سینمای مستند متمایز می‌شود. باید نشست‌هایی در طول ایام سال با حضور برگزاران و صاحبان نظر برگزار شود تا در جشنواره‌ها شاهد آثار تخصصی‌تری باشیم و بر این اساس سینما حقیقت باید به سمت تخصصی‌تر شدن پیش برود که در این مسئله، ثبات دبیران بسیار اهمیت دارد. هرچند شاهد تغییر و تحول هستیم و مسئولیت‌های جدید این حرکت رو به رشد را مختل می‌کنند.

در کشور، موازی کاری زیادی وجود دارد که این مسئله در جشنواره‌های سینمایی هم مشاهده می‌شود. جشنواره فیلم کوتاه تهران، سینما حقیقت، جشن مستند خانه سینما و... در تاریخ‌های نزدیک به هم برگزار می‌شوند در حالی که اگر بخواهیم در کل ایام سال وجود ثابت نتایج بهتری دارد. این مورد به مدیریت جشنواره‌ها مربوط می‌شود.

خوشبختانه اصالت شاهد تقسیم بندی موضوعی در جشنواره سینما حقیقت هستیم که این مسئله هم داوری را سهول‌تر کرده و هم این که فیلم‌ها در بخش‌های گوناگون و مربوط به بخش مورد نظرشان، بررسی می‌شوند. در سال‌های گذشته فیلم‌های اجتماعی بیشتر دیده می‌شدند. اگر این دسته بندی‌ها به صورت جدی‌تری دنبال شود ذائقه تماشاچی و فیلمسازان می‌تواند به سمت مسیری درست هدایت شوند.

ارسلان امیری کارگردان مستند زمین ناآرام:

مستند: زائر واقعیت‌ها و حقایق است

ارسلان امیری مستندساز جوان و با تجربه‌ای است که علاوه بر ساخت مستندهای مختلف در سایر بخش‌های سینمای ایران نیز فعال بوده است. او از دغدغه اصلی خود برای ساخت مستند «زمین ناآرام» می‌گوید. داستان مستند «زمین ناآرام» بر چه پایه‌ای شکل گرفت؟ موضوع این فیلم درباره گذشته شدن یک زوج بلند در لرستان است که دست مریه

ای برای بررسی مشکلات حاصل از فعالیت‌های محیط بانان در مناطق حفاظت شده لرستان را ایجاد کرد. زمانی که خبر این اتفاق در روزنامه جمشهری به چاپ رسید، بلافاصله گروه برای اطلاع از دلایل ماجرا به منطقه رفتیم و با همکاری‌های محیط زیست لرستان توانستیم طرف یک هفته از ماجرا مطلع شده و فیلمبرداری‌های مربوط به این قضیه را انجام دهیم.

بخش زیست محیطی تنها به خاطر این اتفاق و ساخت مستند «زمین ناآرام» مورد توجه شما قرار گرفت؟ در مورد این سوره مدت‌ها پیش که جریان یوز بلنگ ایرانی و فرستاده شدن آن به روسیه اعلام شد، در حد بودیم تا مستندی در این ارتباط بسازیم که با انتشار این خبر، سوره خوب برای ساخت فیلم خود را پیدا کردیم. از نظر شما مستند در این سال‌ها به جایگاهی که در سینمای ایران می

خواسته، رسیده است؟ مستند در چند سال اخیر به طور شگفت‌انگیزی رشد کرده است که این از حرکت خودجوش مستندسازان ناشی می‌شود. این در حالی است که عدم وجود سرمایه‌گذاری‌ها و حمایت‌های دولتی که مشکلات را در روند ساخت بسیار جدی و تأثیرگذار می‌کند، خیلی در این روند روبه رشد ایجاد نکرده است.

مستند زائر واقعیت‌ها و حقایق است که بتواند بلاواسطه مسائل مختلف را به تصویر درآورد. از آنجایی که جامعه ما همواره با شعر و داستان عجیب بوده است، مرده همیشه دغدغه‌های خود را به واسطه تخیل و فضای فانتزی دیده‌اند. اما مستند قادر است بدون دست‌مایه قرار دادن این ابزار، مریخ به بیان مطالب مورد توجه مخاطب بپردازد. همین امر در جلب توجه مخاطبان نیز مؤثر بوده است.

روح‌الحاج اسماعیلی کارگردان مستند، قرق‌بان:

آب این جات قدس می‌شود

روح‌الحاج اسماعیلی مستند ساز جوان، امسال با مستند «قرق بان» در پنجمین جشنواره حقیقت حضور دارد. داستان مستند قرق بان چیست؟ قرق بان داستان زندگی مردم یک روستای مرزی در خراسان جنوبی و در مرز افغانستان را به تصویر می‌کشد که با مشکلات کم‌آبی دست و پنجه نرم می‌کنند آن‌ها که در خانه

هایی ساخته از گل و چوب به نام کوله زندگی می‌کنند به خاطر نبود آب، از تانکرهای آرسالی آب تأمین می‌کنند و برای از بین بردن کشاورزی خود و ادامه حیانتشان به آب بران برای کشاورزی اکتفا می‌کنند. با توجه به این که مسئله خشکسالی و بحران‌های به وجود آورده‌اش در نقاط مختلف رخ می‌دهد، چه مسئله‌ای در این اتفاق حائز اهمیت شکل گیری یک مستند بود؟

تکته قبل توجه در این مسئله تفاوت نگاه و اهمیت دادن مردم به مسئله آب بود که در دو منطقه مختلف شاهدش بودم. مردم روستاهای چهارمحال و بختیاری که به واسطه آب فراوان در دسترس خود شیوه استفاده متفاوتی دارند و شاید حتی قسمی از آن را بی‌توجهی می‌دهند در مقابل

مردم این منطقه که با حساسیت فراوان از ذره ذره آب موجود خود تیز به شیوه صحیح استفاده می‌کنند، جذیبت موضوعی را برایم افزایش داد.

اهمیت مستند برای شما که آن را انتخاب کردید، چیست؟ با تمام سختی‌های موجود در تولید یک مستند اما ویژگی منحصر به فرد این ژانر در بیان حقیقت و واقعیت‌گرایی که دارد در تأثیر گذاری بر مخاطب خود بسیار توانمندتر از سایر ژانرهای سینماست تا توجه به این مسئله که مستند قابلیت رشد و رسیدن به جایگاه خاصی خود را چه در سینما و چه در میان مخاطبان به واسطه توانمندی‌های تویز بونی، اختصاص سینما سپیده به این ژانر و تأسیس شبکه‌ای ویژه میسر خواهد کرد.

مصطفی شیرازی کارگردان مستند، تهران شمال غربی:

بیلاقی که حالا در دل شهر است

«تهران شمال غربی» بخشی از یک پروژه‌ای مربوط به بیلاقات اطراف تهران است که به تاریخچه پیدایش و گزینش منطقه تهران

اشاره می‌کند و در که سال‌های اخیر را که تا اتفاقی در زمینه ساخت و سازها و تغییرات شهری منطقه دچار تغییرات و بحران‌هایی شده است را بررسی می‌کند. مصطفی شیرازی کارگردان، پژوهشگر و تهیه‌کننده مستند «تهران، شمال غربی» می‌گوید: در که که زمانی به لحاظ اکونومی زیستی و شکل جغرافیایی منطقه‌ای بیلاقی مردم تهران در فصول گرم‌سا و منطقه خوش آب و هوای برای کنه نوروری و پیاده روی در سایر فصول محسوب می‌شد اکنون تغییر چهره داده و به یکی از مناطق شهر بزرگ

تهران بدل شده است. در این مستند به واسطه تحقیقت میدانی‌ای که داشتم، شخصیت پردازی‌ای انجام دادم و در طراحی داستان ۳ شخصیت را به عنوان مرجع مستند برگزیدم. پروژه‌های مناطق بیلاقی تهران علاوه بر «تهران شمال غربی» دو بخش دیگر مرتبط به درینند و فرزند نیز دارد که با تحقیقاتی در مورد پیشینه محل و تاریخ سکنی‌گری آن مردم در این منطقه و روندی که در این سال‌ها طی کرده است و اتفاقی که برایشان رخ داده در حال ساخت است.

سفر به زیستگاه دریای فارس

علی عبیدی پروردگار در کلام مستند ساز با ساینده ای است که در عین جوانی کارهای بسیاری را در کارنامه خود ثبت کرده است. و با مستند «از مرگ دلفین ها» موفق به کسب سندیس و دیپلم افتخار جشنواره فیلم حقیقت شد. وی که یکی از دغدغه های اصلی اش زیستگاه های دریایی ایران است با توجه خاصی به این موضوع می پردازد. آخرین اثر خود را نیز با حفظ محوریت همین امر ساخته است.

به نظر می رسد روایت مستند تازه نان نیز

با توجه به دغدغه اصلی شماست. از سفر به اعماق خلیج فارس «بگویند؟» سفر به اعماق خلیج فارس خلاصه ای از یک مجموعه مستند تلویزیونی است که پس از ۲ سال تحقیق و فلسفهداری به نتیجه رسید. این مجموعه به معرفی زیستگاه های حیات وحش و طبیعت ناشناخته منطقه می پردازد که هنوز برای بسیاری ناشناخته باقی مانده است.

ناشناخته ماندن چنین منطقه مهم زیست محیطی به دلایلی بوده. تحقیقات شما به چه شیوه ای توانست بر این مسائل فائق آید؟

خلیج فارس با وجود که عمق بودن اما مورد پژوهش و تحقیق کامل و جامعی قرار نگرفته است. ما نیز برای پژوهش های خود با کمبود منابع و اطلاعات مواجه بودیم. تنها منابع موجود کتب و مقالات قدیمی ای بود که توسط محققین خارجی به جای مانده است.

غلامرضا صالحه کلاردان تهیه کننده مستند کولاف و جبهه لاجوردی

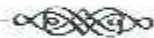
خلق هویت تازه برای کولاف

کشمی سوخته به گل نشسته مباحث جزیره کیش که با نام موسی کولاف کمتر شناخته میشود. در مستند غلامرضا صالحه بخش تازه ای از ماهیت خود را نمایان می کند.

خلق اثری متفاوت در مورد موضوعی که نمایان پرداخته شده است. چطور رخ داد؟

کولاف کشمی است که در ساحل جزیره کیش به گل نشسته است و به دام کشمی سوخته معروف شده و هر روز آن تنها و برخلاف آن چه همه می اندیشند که تنها با حضورش در کنار جزیره معنا پیدا می کند. مستند و جدایت. در این مستند علاوه بر نگاهی به گذشته و تاریخچه کشمی سوخته، که چه اتفاقی را پشت سر گذاشته تا این جا به گل نشسته، سعی شده که ماهیت مستند آن را با تأثیر از جزیره شمال دهم و بگویم او در میان این همه بازدید کننده ای که به عنوان یک گرانت عکس هایشان از آن استفاده می کنند و بی اطلاع از سرسبزیش هستند تنها و بی واسطه در فریا مانده است. این تفاوت نگاه به کشمی از طریق شات های مختلف و فیلمبرداری روانی گوناگون اتفاق افتاد که همراهی با موسیقی

محمد صالحه کلاردان تهیه کننده مستند اسنانک

مستندهای محیطی در ایران و هشگر کرده اند

محمد اسلامی مستندسازی که در کارنامه خود آثار قبلی توجهی از طبیعت و مسائل زیست

یادداشت عضو هیأت انتخاب

به دنبال آثار ارزشمندتری باشیم

امیر کزیمی
عضو هیأت انتخاب مستندهای
اجتماعی

جشنواره بین المللی سینما حقیقت نقه عطفی برای آثار مستند و همگام با جشنواره بین المللی فیلم فجر از جایگاه ویژه ای برخوردار است. البته این جشنواره منحصر به فرد دارای نظام فنی نیز هست. مناسبانه این جشنواره، جشنواره فیلم کوتاه تهران و جشنواره هوسالانه شهید آوینی حرفه های واحدی می زنند و اکثر تفکیک ژانر صورت نگیرند. برگزاری جشنواره های این چندینی مسیر و هدف مشخصی نخواهد داشت. عموماً فیلمها از این جشنواره به جشنواره بعدی آورده می شوند و نگاه ویژه و تخصصی به آثار نمی شود. منتولیان و مدیران برگزاری جشنواره ها نایب ساز و کاری تعریف کنند تا بررسی ها دقیق تر و با بحث کارشناسی این قضا تکوار نشود.

در آثار ارسال شده مستندهای خوبی مشاهده شد. اما برخی آثار بازسازی از کیفیت قابل قبولی برخوردار نبودند و در عرصه مستند جایگاهی نداشتند. به نظر می رسد باید مستندها پیش از بررسی در هیأت انتخاب از یک دریچه عبور کرده و تاحدی غربال شوند. بسیاری از مستندسازان ذوق ساخت را دارند اما ابتکار عمل، ابزار مناسب و تجهیزات را نمی دانند. دید این افراد شناسایی شده و آموزش داده شوند تا آثار ارزشمندتری تولید شود.

برای اولین بار در جشنواره سینما حقیقت آثار دسته بندی موضوعی شده بودند که این اقدامی موثر است. البته مستندسازان در تکمیل فرم ثبت نام دقت بیشتری داشته باشند زیرا تعدادی از آثار که در این بخش ثبت نام شده بودند در قالب اجتماعی نبودند و اگر در بخش مربوط قرار می گرفتند قابل بهتری برای حضور در رقابت داشتند.

در حوزه اجتماعی موضوعات مختلفی در کنار هم گرد می آیند. در انتخابها سوزده مستند در وهله اول قرار داشت و در مجموع آثاری که موضوع اثر همخوانی بیشتری با بطن جامعه داشت و از لحاظ انور فنی مانند نوع تصویربرداری، رنگ، تدوین، صدا برداری و کیفیت قابل قبولی داشت به بخش رقابتی راه یافتند.

دست اندر کار ایجاد می کند بسیار ساده تر از دیگر بخش های مسیمی است. گرچه این ژانر با شعارهای مختلفی مواجه شده که تحقق نیافتند و وضعیت نابسامانی را برایش رقم زده است جای خالی برای حمایت مدعیان و متولیان این سینما در تحقق شعار هایشان دارد.

این سوزده ها با تنوع بسیار بالا فرهنگ و هنر دیرینه آثار به جای مانده تمدنی غنی و فخر را در خود جا داده اند. فعالیت های سوزده در تأثیر گذاری بر شناخت مردم از فرهنگ شان موضوع اصلی فیلم است.

و جالب این است که هیچ منبع مرجعی از تحقیقات ایرانیان موجود نیست. به علاوه متخصصین علوم دریایی و امور غواصی نیز با توجه به کم تعداد بودتشان توانستند در این پروژه با ما کاملاً همراه شوند. با این وجود ما از تعدادی از آن ها از جمله متخصص بیولوژی دریا و مرجان شناس استفاده کردیم و در ادامه راه با تجربیات غواصی دریا در عمق دریا به مسائلی پی بردیم.

این مشکلات در روند ساخت این مستند چه موانعی ایجاد کرد؟

به غیر از موارد ذکر شده کمبود امکانات غواصی و همپنطور تجهیزات پزشکی باعث شد که زمان فیلمبرداری طولانی تر از حد شود. در زمان تصویربرداری یکی از افراد گروه با حادثه ای مواجه شد و متأسفانه به خاطر عدم پذیرش در مراکز پزشکی، زمان در زمان طولانی وی و بالطبع ساخت مستند به تعویق افتاد.

هم چون با تصاویر توانست برای این جسم بی جان، نوعی زندگی خلق کند.

اطلاعات در مورد کشمی سوخته از طریق چه منابعی تأمین شد؟

منابع گسترده ای در این زمینه در اختیار نداشتیم و فقط توانستیم با بهره بردن از اسناد آرشیوی و اخبار نشریات آن زمان و اطلاعات اینترنت و استفاده از منابع کشمیرانی و خطوط دریایی و همچنین تحقیقات میدانی پژوهش و انجام دهم.

به نظر شما جایگاه مستند در سینمای ایران چیست؟

مستند جای درستی در صنعت سینمای ما ندارد این امر بیشتر به آن دلیل است که سالن های سینمایی ما فضای مناسب برای اکران این گونه فیلم ها نیستند چرا که مخاطب عامی برای این ژانر وجود ندارد.

دغدغه اصلی و همیشگی من بوده است. باز می گردد.

وی می افزاید: سوزده «فسانه آب» را نیز در حیطه همین دغدغه ها و یادیدن صحنه کابین درختان خشک توسط مردم منطقه که در قاب عکس هایم جای گرفت برای کار تازه ام انتخاب کردم این شیوه مستندسازی به نوعی در ایران و هشگر کرده است که با عکاسی به سوزده فیلمبرداری و تحقیق و اشنان دادن موضوعات مختلف زیست محیطی می رزم.

اسلامی معتقد است مستند در عین مشکلات ساخت و کمبودهای مالی که برای یک گروه

محیطی ثبت کرده است. این بار از قسانه آب می گوید.

در این مستند به اهمیت جایگاه آب در زندگی روستاییان کرمان پرداخته می شود که با توجه به بحران خشکسالی که گریبان گیرشان شده سعی در ادامه حیات را از گی کشاورزی شان دارند اسلامی در این رابطه می گوید: این موضوع یکی از مشکلات منطقه ای بود که همیشه دغدغه پرداخت به مسائل آن با من همراه بوده است در میان مستندهای محتلی که در کارنامه ام وجود دارد بخش قابل توجهی به طبیعت و مسائل محیط زیستی که

یادداشت عضو هیأت انتخاب

نگاه تردیدآمیز به موضوعات نیازمند بررسی آسیب شناسی است

زها درویشخان
عضو هیأت انتخاب مستند های اجتماعی

با توجه به این که سینمای مستند به صورت کلی وضعیت خیلی مضمتی و روشنی ندارد و هر کشور ما چه در زمینه گون عمومی در سینماها و چه در بخش مستندات در رسانه های جمعی و تلویزیون مشکل دارد، برگزاری جشنواره های مانند سینما حقیقت بسیار اهمیت دارد و به حتم کمک زیادی به عرصه مستند می کند. از سویی دیگر، طبیعتا برگزاری در مست جشنواره ها در این مسیر اهمیت دوچندانی پیدا می کند. البته به نظر ظرفیت و انتظار مورد نظر تاکنون بدست نیامده، چرا که فیلیم مستند می تواند بسیار اثر گذار باشد. در حالی که در دوره ویژه ای از تاریخ قرار داریم و در

درباره مستند «بهشت»:

وقته مستند شناسنامه دار شد

کارگردان مستند «بهشت»، این را اثر را جری بیان واقعیت صحیح می داند. و این با اتفاق فرخنده ای چون جشنواره حقیقت منجاری تر می شود و روز به روز رشد خواهد داشت. امیر طیبی مستند ساز که با فیلم «بهشت»

درباره مستند «اینجا زور آباد است»:

حقیقت با ارزش ترین رخدای برای مستند

مستند قلمی سازنده مستند «اینجا زور آباد است» در مورد ساختن راه یافته خود به جشنواره حقیقت مستند است آن چه که از اسم این مستند بر می آید معرف همین تصویری است که با آن مواجه می شوید. در مستند «اینجا زور آباد است» به تاریخچه تشکیل این سلفه و نقشی که مردم در روند ساخت و ایستادن و روبرویی با مشکلات و سختی های موجود داشتند پرداخته می شود.

سراسر دنیا به این مسئله دقت می شود اما در ایران این موضوع مورد غفلت قرار گرفته است. وضعیت اجتماعی و فرهنگی کشور ما سرشار از موضوعات جذبی است که تنها در برخی آثار مستند همراه ما نرودید و به دور از بیان مستقیم مشاهده شده و این مسئله باید مورد بررسی های آسیب شناسی قرار گیرد. نگاه نرودید آجیز به مسائل می تواند به چند دلیل عمده مانند ترس از متولیان و سیاست گذاران، ترس از تخریب نظارت و ارزشیابی و همچنین شخصیت فرد مستندساز باشد.

وضعیت خوبی در زمینه تولید مستند و آکران

درباره مستند «بلندگوها برای چه کسی به صدای می آید»:

مستندی بر پایه اصول

علی عسگرزاده که از تهیه کنندگان تلویزیون استان کرمان است. مستند کوتاه «بلندگوها برای چه کسی به صدای می آید»

درباره مستند «بین دو قبر کهنه دفن شود»:

دنیا بر وقع و عین

علیه راز آرندی که اسامیل با نخستین مستند خود در جشنواره حقیقت حضور دارد، مستندسازی را به نازکی شروع کرده است. وی به واسطه رشته تحصیلی خود به فیلم سازی روی آورده، اما علاقه مندی به این فضا

مستند در ایران تعریف نشده و باید سبب مناسب تری فراهم کرد که جشنواره بین المللی سینما حقیقت با تفکیک بسدی موضوعی به صورت تخصصی به بررسی آثار پرداخت کند. این ششمینین باعث شد تا فرصت به گونه های دیگر مستند نیز داده شود. در ایران برای نخستین بار گونه های ساخت مستند افزایش یافت، اما مهم این است که دوربین مستند در انتقال موضوع صداقت داشته باشد.

ر به کارگردان حمید عسگری، تهیه کرد است.

یک جوان در روستای محل سکونت خود به کار جالبی دست می زند با رنگ قرمز در روستا به مسجد می رود، بلندگو را روشن کرده و خبر مرگ شوشی را به گوش اهالی روستای روستا می دهد و هر زمان که زورا به سمت مسجد روزه می بیند می داند که بز کسی مرده است. این ها منتظرند تا بفهمند این بلندگو برای چه کسی به صدای می آید. می داند که روزی هم نوبت آن ها می شود و بلندگوها برایشان به صدا در خواهد آمد.

این داستان با دو سال کار تحقیقی و با وجود مقاومت های روستاییان بالاخره به سرانجام رسید. این داستان نیز با همه جذابیت های داستانی خود: اصل مستند در نزدیکی بند واقعیت و ارتباط مستقیم با مخاطب در تصویر بی از حقایق لطراف مردم بی روی می کند و تأثیر گذاری خود را به مراتب دارد.

و را برای ادامه راه مصمم کرده است. مردی در اصفهان زندگی می کند که تفکر خاصی دارد.

زی معتقد است که باید به قبرستان برود و عاها را طلسم های خاک شده را بیرون بکشد و آن ها را به آب روان برساند. این مرد وقتی بنا یافته های خود به کنز را پیدا کرد می رسد آن را خشک شده می بیند. بین کردن این مرد یا چنین اهتقاد خاص در یک پروسه تحقیقاتی ام که متعلق و مربوط به فرهنگ و مردم شناسی بود اتفاق افتاد.

گرچه وی معتقد است رجال عاقله با دروغ هایی را به شکل سطحی به شما تحویل می دهند، اما اگر به دنبال مسائل عمیق هستید باید به سراغ من بیایید. با وجود این که انتخاب سوره و ساخت مستند هر دو از جمله تحقیقات و کارورزی های دانشگاهی من بود، اما این تجربه نخست علاقه مندی ام را این سینما بیشتر کرد، سینمایی که به واسطه استخدام آقای تپایی در سن ایجاد انگیزه کرد تا به دنیا بیاید نگارم که بسیار واقعی و عریار تر از هر هنر دیگری است.

با «مهران دوستی» گویند مهران را دیو

مادری از آن آید که دهنای خوب برای میساخت مستند در پارو و ادیبه حمایت کنند

علی شهریاری

«مهران دوستی» گویند یا سابقه را دیو. اعتقاد دارد آیدهای خوب برای ساخت مستند درباره را دیو کم است و اگر این آیدها وجود داشته باشد، حتما مدیران این رسانه از آن استقبال می کنند. با وی به بهانه برپایی پنجمین دوره جشنواره بین المللی فیلم مستند ایران: سینما حقیقت گفت و گو کردیم که از نظر می گذر آید:

چرا کمتر در مورد را دیو مستند ساخته شده؟

متأسفانه را دیو که می تواند به سادگی یکی از بسترهای سینمای مستند باشد، گویا در ایران مستندسازان به فراموشی سپرده شده است. مستندسازانی مانند تاریخچه را دیو یا اقران شخص را دیوی ایران که می توانند دستمایه مستندهای خوبی باشند در ایران مورد توجه نیستند در حالی که در عرب نه تنها مستندسازان فیلم سینمایی نیز در مورد را دیو زبان ساخته شده و نمونه آن فیلم «روزخیزی را دیو» بودنی است. این است یا مثلاً در اکثر کارهای ژورسوزن واز که حوزه بازیگر را دیو بوده، این رسانه به شکل خاصی حضور دارد.

یعنی ناه به حال هیچ کار مستندی در مورد را دیو ساخته نشده؟

چرا ساخته شده اما بیشتر به شکل تاریخ شفاهی را دیو و به تنها به شکل مصاحبه بوده و حتی در این زمینه نظریون از را دیو به کار نب است مستندهای گوناگونی رایج به گویندگان و برنامه سازان را دیو می توان ساخت که در عین حال جذابیت های بالایی دارد. تاریخ پر فراز و نشیب را دیو می تواند دستمایه اثر مستند یا حتی سینمایی باشد. یک نمونه آن کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد

است که در آن را دیو اولین جایی بود که توسط کودکان ایران اشغال شد و اعلامیه کودتا نیز از را دیو به گوش مردم ایران رسید. بن موضوع جذابیت دارد و مردم هم قطعاً از آن استقبال می کنند اما نمی دانم چرا را دیو در سینمای مستند مهجور مانده و کسی توجه نمی کند که چه گنجی از تاریخ و تجربه در اختیار داریم و می توانیم با کمک آن دست به تاریخ سازی بزنیم.

شاید دلش این است که را دیو مثل سابق طرفدار ندارد؟

با این حرف که را دیو طرفدار ندارد، با هر بین قشرهای مردم مهجور است موقف نیستیم. را دیو رسانه گرمی است که همیشه مورد توجه بوده و طرفداران خود را داشته اما دلیل این بی توجهی را شاید باید در نحوه استفاده از را دیو دانست. گوش کردن به را دیو هیچ آدبی ندارد، و هر لحظه و در هر جایی توان به را دیو گوش داد. شاید همین سهل الوصول بودن آن باعث شده که کسی جذابیت های موجود در آن را نبیند و در مورد آن مستند ساخته نشود. البته مطمئناً مدیران را دیو هم از ساخت مستند در مورد را دیو استقبال می کنند به شرط این که یک آید خوب و واقعی در کار موجود باشد نه اینکه به شکل یک برنامه منسبتی خلا برای روز ملی را دیو ساخته شود.

نظر تان درباره جشنواره مستند سینما حقیقت چیست؟

جشنواره سینما حقیقت شکل واقعی یک سینمای ناب را دارد و آن را ترویج می کند، چون یکی از مهم ترین کارکردهای سینما نشان دادن کارکردهای واقعی جامعه است که فقط در فیلم مستند به حقیقی ترین شکل

خود دیده دور از پیرایه های فیلم داستانی نمایش داده می شود. این جشنواره حرکت خوبی را آغاز کرده و در چند سالی که برگزار می شود توانسته به نمایش فیلم های برتر مستندسازان بزرگ جهان مانند مایکل مور، مردم را به سینمای مستند علاقه مند کند و یک جشنواره در سطح جهانی را به سینماهای تهران بیاورد. اما احساس من این است که تبلیغات کار بردی کمی در مورد این نمایشگاه انجام می شود. مثلاً کمتر از برنامه های را دیو یا نظریون دعوت می شود که از محل جشنواره برنامه های خود را بخش کنند یا تبلیغات خیابانی جشنواره به اندازه موقعیت و اعتبار آن نیست. یا تبلیغات بیشتر، موقعیت یابی بهتر سینماها و جذاب تر کردن جسات نقد و بررسی با حضور عوامل می توان این جشنواره را بسیار بهتر و پر طرفدارتر کرد.

آیا به نظر شما سینمای مستند و کوتاه تنها راهی به سینمای بلند است یا جذابیت های مستقل خود را دارد؟

من خودم بسیار به سینما علاقه مند هستم و به نظر من اگر کسی بخواهد سینما را حرفه ای بیاموزد و فیلمساز خوبی شود، باید کار را از سینمای مستند شروع کند. چون ویژگی های فیلم مستند و تلاشی که باید یک سینماگر برای ثبت واقعیت ها با کمترین تفسیری انجام دهد، می تواند او را به یک فیلمساز مولف تبدیل کند. فیلم سازی که تنها دیدگاهش به مستند را بقا نباشد و بتواند مسائل مختلف را به خوبی منعکس کند. سینمای مستند سخت اما شیرین است و باید مسئولان علاقه مندان را با ترویج به سمت این سینما هدایت کنند تا مستندسازان فردای جامعه را تربیت کنند.

مصائب مستند و حلقه مفقوده فرهنگ

جواد اردکانی

سینمای مستند و فعالیت در این حوزه، مورد علاقه بسیاری از سینماگران کشور است و من نیز از این قضیه جدا نیستم. البته من یک دوره فیلم مستند کار کرده ام و بسیار علاقه مند به فعالیت در این حوزه هستم اما به واقع، من نیز مثل بسیاری از همکارانم، حرفتار حوزه سینمای داستانی هستیم و این دیگر مجالی برای کار مستند نگذاشته است.

حوزه مستند، خیلی مهجور است و ما در حوزه مستند مهم ترین مشکلی که داریم این است که نه در تولید و نه در توزیع و نه در بخش به فیلم مستند بهای لازم داده نمی شود که این قضیه به گونه ای باعث شده تا تولیدات مستند ما اغلب مهجور واقع شوند. مستندهای ما در بازار بین المللی و آنتن های گسترده و شبکه های بزرگ جایگاه خاصی برای عرضه ندارد و این معضلی است که باید برای برطرف ساختن آن چاره ی فوری پیدا کنیم. آن که فعالیت هایی در لایو یوتیوب و سینما در این حیطه انجام می شود که باید این فعالیت ها بیشتر و مستمر تر شود.

واقعیت آن است که در آمدزایی فیلم مستند، محدود است و اگر تولیدات مستند ما همراه با پشتیبانی های مادی و تکنولوژیکی لازم نباشد، به جای نمی رسیم.

در شرایط فعلی خیلی ها دوست دارند فیلم مستند بسازند اما متأسفانه به جز تعداد محدودی از مستندسازهای ما که خیلی خوب در این حوزه فعال هستند، بسیاری از فیلمسازان کشور شاید به همین دلایلی که ذکر شد، به سمت تولید فیلم مستند می روند چون نمی توانند در این شرایط اثر مطلوب خود را تولید کنند.

تصور می کنم که ما در زیر مجموعه های فرهنگ و هنر مشکلاتی داریم و اگر به این سمت حرکت کنیم که در پروژه تولید آثار هنری، همه چیز سر جای خود قرار بگیرد، مشکلات حوزه مستند و تولید و اکران آن نیز حل خواهد شد.

در واقع اگر نگاه مدیران فرهنگی نسبت به سینمای مستند هنر به لحاظ اختصاص زیرساخت های لازم و هنر به لحاظ حمایت های ضروری از نظر مادی اصلاح شود و اهمیت فیلم مستند در عرصه جهانی، بیشتر مورد توجه قرار گیرد، اتفاق های خوبی در سینمای مستند رخ خواهد داد.

آنچه مسلم است قطعاً ما در ایران پتانسیل فرهنگی و جغرافیایی مطلوبی برای تولید آثار مستند داریم و فیلمسازان خیلی خوبی هم در این حوزه داریم، ضمن آن که فیلمسازان دیگری هم به عنوان سرمایه های این سینما، آماده فعالیت در این حیطه هستند.

من حقیقه مفقوده این قضایا را در بحث مدیریت فرهنگی می بینم.

یادداشت

مروزی آماری بر مستندسازی از گذشته تاکنون

قدرت تصویر در جلوه زیبایی

امین گنجی

در حوزه «سینما گری» مضامین مشترک بسیار متنوع و در عین حال حساس است، چون کادر تصویر این قدرت دوگانه را دارد که یک فضای ژیب را بدو جنبی زبانی و ناسلامتی محیط را زیبا جود دهد. ویژگی این فرایند در تدوین می تواند به شیوه ای که فیماز دوست دارد، جلوه گری های تصویری که گرفته حتی نه گویا کند و نشان دهد «مستند هنرشناسی» آثاری در باره خطه نقاشی، نقش، هرهای دستی، موسیقی، تندیس، یا دیگرند مستند زیبایی شناسی هستند که قرار است فقط زیبایی را نشان دهند. نمونه ای را می توان آورد که از بهترین های مستند هنر با موضوع «تندیس» است. این مجموعه ۱۳ دقیقه ای نگاهی به مجموعه مجسمه های احمد حسینی واقع در بومرود تبریز دارد. فیلم کمتر بداند و از فیلم برداری، مونتاژ و موسیقی برای بیان موضوع فیلم استفاده شده است. مستند موسیقی شناسی آمر بسیار پیاپی دارد اما می توان مستند استاد احمد عبادی را از این عنوان محدود برآورد. «فضای املی خانه استاد عبادی است» زنده های کشیده، شاگردها در اتاق حاضر می شوند تا نظیم بگیرند، قدرتی که در تصویر و کلام این کار است آنرا از برجسته های مستند هنری با جنتس «روسی» بقی کرده است. مستندهای هنر دستی - یادآور آنها در پرورش و ساخت مثلا «کلیه» است که دهها مستند قبیل اعتنای توان در آثار پس از آنه لایه یافت، یا خاتم، قالی، و... هر کدام با ساختاری هنری، چونی زاویه دوربین، نورپردازی شکیل و به ویژه تدوین، جلوه های زیبایی از هنر دستی این سرزمین آرایه کرده اند. مستند کلیه پوشش درباره گایم این سرزمین است. قشلاق های کوهستانی استان پوشش که هر ساله عمل مهمی برای ایجاد روابط انسانی و مبادلات فرهنگی بین عشایر کوچنده و کوهنشین این دیار هستند. در هنر سنتی کلیه باقی که از قرن ها قبل به عنوان یک صنعت دستی ناشی از روابط مزبور در بین کوهنشینان و دامداران این منطقه رواج پیدا کرده، تأثیری خاص و قابل توجه دارد. از عناصر مشترک مستندهای هنرشناسی «همکاری» است. که علاوه بر زیبایی زیبا برای چشم، لذت بردن از بخش های معماری سرزمین بزرگ و تاریخی است.

مریم طالبی انارکی، عفت آبیاری، سازندگان مستند، ایوای واری

دعای باران بعد از بیست سال

«مریم طالبی انارکی» و «عفت آبیاری» که مستند «ایوای واری» (بیار ای باران) را ساخته اند، معتقدند که گونه «مستندهای قوم محور» با رویکرد به ته ویر کشیدن بخشی از آداب زندگی مردم و یا هدف ایجاد درک متقابل و همذات پنداری گروه های

مختلف ساکن در یک سرزمین، در سردایر دنیا از طرفداران بسیاری برخوردار است. آنیسا درباره این مستند می گویند: «مستند «ایوای واری» نیز که در همین دسته جای می گیرد، در پی تصمیم گروه برای ساخت مجموعه ای مستند راجع به نان های محلی ساخته شد، بدین ترتیب که برای ایجاد صحبت های اولیه به شهرستان «انارک» رفته بودیم که با ایده ای جالب یعنی «دعای باران» و رسوم جاشبه ای آن آشنا شدیم و به شدت مورد استقبال گروه واقع شد. سازندگان این مستند می گویند: در مرحله بعد، تحقیقات کتابخانه ای بر راهنمایی استاد فن انجام شد اما ز آن جا که این مراسم حدود بیست سال بود که برگزار نشده بود،

بایگ سراب، تهیه کنندگان و کارگردان مستند، فصل غمناک زندگی، کوهنشینان

کیفیت مستند هیدراخت هزینه است

بایگ سراب تهیه کننده و کارگردان مستند «فصل غمناک زندگی» فارغ التحصیل رشته عمران است اما فیلم سازی را برای خود برگزیده است. در مستند «فصل غمناک زندگی» شاهد چه روایی هستیم؟ در این مستند داستان بیرونی به تصویر کشیده می شود که خانواده او تصمیم

گرفته اند تا او را به خانه سالمندان ببرند. کنش های واکنش های عاطفی که در این میان اتفاق افتاده در فضا دوربین قرار می گیرند. چه مسئله ای به شما این انگیزه را داد تا به سراغ این موضوع بروید؟ این چه در بیرون نمود دیده بوده و نگاه حلالانی از سخته نگه داری سالمندان در محیط منزل شنیده بودم همیشه در دهنم جریان داشت تا این که یکی از دوستانم خانواده ای را به من معرفی کرد که مدت هاست با پدر بزرگ خانواده مشکل دارند و تصمیم داشتند تا او را به خانه سالمندان ببرند. چگونه موضوع را پرداخت کردید؟ ساخت اثر چه مدت به طول انجامید؟ این مستند به گونه ای به فضا نزدیک است و برخی از صحنه ها بازسازی شده است. دوماه

قرار بر این شد که کل مستند به شیوه نمایشی بازسازی شود. زمانی که گروه مشغول برنامه ریزی اولیه برای بازسازی مراسم بود از سوی اهالی «انارک» مطلع شدیم مردم به دلیل خشکسالی های پیاپی، تصمیم به برگزاری این مراسم گرفته اند و این به ما انگیزه بیشتری برای ساخت این مستند داد. طبعاً مشکلات فراوان ناشی از جمله گروه برای پیوستن به این مراسم یعنی نتیجه ی کار بسیار مورد توجه قرار گرفته زیرا بخشی از مستند را از خود نمایشی صرف به شیوه مشاهده ای غیر مستقیم دادیم از ضبط این مرحله گروه به منظور تکمیل پروژه مجدداً به محل برگزاری مراسم بازگشت و بالاخره در تابستان سال ۱۳۹۰ مراحل نهایی تدوین نیز به اتمام رسید.

بر روی موضوع مطالعه و تحقیق کردم. ۶ روز تصویربرداری داشتیم و تدوین ۱ ماه طول کشید. نظر شما درباره برگزاری جشنواره های مانند جشنواره بین المللی سینما حقیقت چیست؟ جشنواره ها در واقع صحنی برای عرضه آثار هستند. صرف جاسزه به فیلم های مستند اعتباری نمی بخشد. انتخاب آثار مهم و اساس سلیقه شکل می گیرد. در عرصه مستند، نه تنها محلی برای نمایش وجود ندارد بلکه هیچ گونه حمایتی هم صورت نمی گیرد. ساخت مستند با کیفیت مستلزم پرداخت هزینه است. متأسفانه در عمل در مستندها پرداخت مالی وجود ندارد. گویا قرار است تنها عده ای دیده شده و فیلم های شان خریداری شود.

یوسف جمالی کارگردان مستند، گنج پنهان، آفتابز

برای پژوهش فیلم، حق الزحمه ای در نظر گرفته نمی شود

یوسف جمالی کارگردان مستند «گنج پنهان» امسال با اثری متفاوت به پنجمین جشنواره بین المللی فیلم حقیقت آمده است. گفتگوی تئوریه روزانه با وی را می خوانید. مضمون روایت مستند «گنج پنهان» درباره چیست؟ این مستند به تحقیق و پژوهش درباره

طلب سنتی و سفر از آن سر ۷ هزار ساله تا به این جا می بردند. عملکرد و کارایی آن تا جندی در مستند معرفی می شود. موضوعات از این قبیل عموماً نیازمند پژوهش های وسیعی هستند، شما چگونه به این موضوع پرداخته اید؟ رضاد دلی زاده و یوسف جمالی حدود یک سال و نیم پژوهش کردند و در مدت یک ماه مطالب را جمع بندی کردیم. سانسفانه در این برای پژوهش ها که باید از ساخت فیلم بسیار حساس تر و دشوار تر است. حق الزحمه ای در نظر گرفته نمی شود. این مستند در چه شهرهایی فیلم برداری شد؟ در ۵ مرحله و در ۵ استان گیلان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، تهران و البرز از طبیعت تصویر گرفتیم. بر مبنای تحقیقات با

اسانید این رشته مصاحبه کردیم. چرا به سراغ این موضوع رفتید؟ بخشی از انتخابم به گذشته و دوران کودکی من بر می گردد. در گذشته علی رغم اینکه بیماری ها کمربودند بسیاری از بیماری ها داروهای گیاهی درمان می شدند. نظر شما درباره این دوره جشنواره بین المللی «سینما حقیقت» چیست؟ جشنواره های زیادی در مدت کوتاه و کار کردن شبیه هم برگزار می شوند، اما ای کثر به معنای حقیقتی می برانند. تقسیم بندی موضوعی در این دوره مورد بسیار خوبی است اما متأسفانه بخش علمی از این دوره حذف شد و مستند «گنج پنهان» در بخش آزاد قرار گرفت. در حالی که آثار علمی با این پشتوانه پژوهشی باید به صورت مجزا و توسط هیئت داوران متخصص بررسی شود.

کندوکاو

انیمیشن مستند - ۱

ظرفیت انیمیشن در بازسازی سوژه‌ها

امیر مومنو علمبازی

بیش از صد سال است که هنر انیمیشن به تولید آثار سینمایی، تلویزیونی و گوناگون می‌پردازد. سال‌ها از انیمیشن تنها به عنوان یک هنر یاد می‌شد و پیش از هر گروهی مورد توجه کودکان قرار می‌گرفت.

از این منظر انیمیشن ابزاری برای سرگرمی و عمریما ایجاد احساس مسلط و مثبت در مخاطب بوده و هست. استفاده از تکنیک‌های سبکی از قبیل دوبعدی و عروسکی و به خصوص امکان گسترش کاربرد انیمیشن را محدود کرده است و علل بر بودن تولید و نیاز به نیروی متخصص بر شمار موجب می‌شد که کاربرددهی غیر از استفاده سینمایی برای انیمیشن منسوخ نباشد.

در دو دهه‌ای اخیر حضور کامپیوتر و گسترش تکنیک‌هایی که در انیمیشن استفاده می‌شود، موجب شده است تا راه‌هایی برای تولید آرازان تر و سریع‌تر گشوده شود و نیاز به هنرمندان متمرکز و متخصص نیز تغییر شکل یافته و این تغییرات موجب شد تا فرم‌هایی دیگر در هنر انیمیشن شکوفا شده و انیمیشن را به عنوان یک هنر - صنعت - رسانه بشناسیم.

اواخر دهه ۶۰ اولین فیلم سینمایی انیمیشن سه بعدی به نام داستان اسباب‌بازی توسط شرکت پیکسار ساخته شد و بر این افکار تازه‌ای در ذهن تولیدکنندگان و سفارش دهندگان و حتی علاقه‌مندان به این هنر شکل گرفت. ماحصل تکنولوژی جدید موجب شد که از انیمیشن در سایر حوزه‌ها نیز استفاده شود.

اولین قدم قابل توجه به تولید فیلم مطرح سینمایی پارک ژورنیک توسط استیون اسپنبرگ بود. برداشته شد در این فیلم شخصیت‌های بسیار شبیه واقعی ساخته شد و قابلیت شاه‌سازی شخصیت‌ها و فضاهای مشابه واقعی با تکنیک‌های انیمیشن جایزه گرفتند.

قابلیت‌های شبیه‌سازی با برنامه‌های سه بعدی کامپیوتری موجب شد که انیمیشن علاوه بر سینما به حوزه‌های جدیدی از قبیل صنعت تبلیغات، بازاریابی، امکان تاریخی، مستندسازی، بازیابی، آموزش، پژوهش و... وارد شود.

یکی از کاربردهای مهم و سفارشی انیمیشن حضور آن در سینمای مستند است که در این سلسله ساخت به آن می‌پردازیم.

اکران سینمای مستند؛ چرا و چگونه؟ ۲

چرا کسی را همیشه نباید نگاه کند؟

مصاحبه کبان

مستندهای ما می‌توانند بخوابند، بسیار داشته باشند، ما می‌توانیم فیلم‌های جذاب و پرهیزی داشته باشیم، مردم حتی به تماشاگر فیلم‌های مستند خواهند آمد، اگر بتوانیم در این زمینه فرهنگ‌سازی کنیم و با رعایت یکسری اصول و موازین قطعاً می‌توانیم به تجاری‌ترسیم؛ اگر برنامه‌ریزی‌های صحیحی داشته باشیم اما چه کسی قرار است برنامه‌ریزی کند؟

نمایش فیلم‌های مستند در ایران

محمد جان میرزایی، مستندساز، محقق است هر اتفاقی در زمینه نمایش فیلم‌های مستند نیازمند برنامه‌ریزی است و از سوی دیگر، برای عملی شدن این اتفاق باید از نظر مخاطبان نیز استفاده کرد. جان میرزایی در توضیح بیشتر صحبت‌هایش اظهار کرده: مسأله مهمی که در این زمینه وجود دارد، انتخاب فیلم‌ها برای نمایش است، چرا که ما باید فیلم‌هایی را انتخاب کنیم که قادر باشند حضور مخاطب را حفظ کنند، برای مثال می‌توانیم فیلم‌های شاخص سینمای مستند را اکران کنیم.

بی‌شک، ما حتی می‌توانیم فیلم‌های مستندسازان صاحب‌نام کشورمان را در قالب هفته‌های فیلم به نمایش در آوریم، علاوه بر آنکه در کنار نمایش این فیلم‌ها می‌توان جلسه‌های نقد و بررسی را نیز برگزار کرد.

از در پایان اضافه کرد: سینما سپیده‌قرصی برای معرفی آثار مستند به مردم است، بنابراین نباید آن را اتفاقی کوچک به‌شمار آورد.

مردم مهم‌ترین مخاطب فیلم مستند هستند

گودا، برنامه‌ریز مقدم از مستندسازی است که در گفتارها با ما فیلم‌هایش حضور داشته و با در جایگاه عضو هیات انتخاب،

برای مقدم نمایش فیلم مستند را نشانده بودایی این سینما می‌داند و معتقد است که مستند برای رسیدن به رشد پویایی، نیز مانند همگانی شدن است و این مسیر نیست، مگر در تعامل میان مستولان و مستندسازان. او در توضیحی راجع به این تعامل گفت: سینمای مستند ایند باید مورد احترام سیاستگذاران و متولیان امر باشد، به این معنی که آنها پذیرای سینمای مستند بوده و آن را باور کرده باشند، پس از آن راهکارهای اجرایی برای همگانی کردن سینمای مستند مطرح شود.

وی با توجه به اتفاق‌هایی که در سال اخیر در زمینه اکران مستند به وجود آمده، افزود: مهم‌ترین مخاطبان این فیلم‌ها مردم هستند و ما برای دعوت آنها نیازمند گامی‌شان در زمینه سینمای مستند هستیم و تلویزیون به دلیل در دسترس بودنش می‌تواند چنین نقشی را به خوبی به‌عهده داشته و در بحث تبلیغاتی اکران آنها نیز نقش داشته باشد. او در پایان افزود: در شرایط فعلی باید این مسأله را که در حال حاضر مدیران ما به چنین نتیجه‌ای رسیده‌اند، به فال نیک گرفت.

محکومیت قبل از اکران فیلم مستند

داسه قلی‌پور، تهیه‌کننده سینما، هر گونه اظهار نظر و تحسین و تحقیر گو پیرامون مستند را بستگی به شرایطی می‌داند که در آن قرار گرفته‌ایم. قلی‌پور در توضیحی از این شرایط می‌گوید: در شرایط فعلی آثار مستند سینمای ایران دچار بحران پیشی دآوری و محکومیت قبل از اکران شده‌اند و متأسفانه حتی برخی از دست‌اندرکاران سینما هم قیاس از تولید این فیلم‌ها چنین نظری دارند. در کل می‌توان گفت که متأسفانه در نگاهی غیرتخصصی به سینمای مستند داشته و

داریم.

وی افزود: در کل دنیا سهم اندکی از اکران فیلم‌ها به مستند، اتفاق دارد و فیلم‌هایی که اکران می‌شوند نیز بیشتر آذاری هستند که از نظر تکنیک، چندانند، با سه موضوع‌های احساس و حماسی می‌پردازند. اما آیا به‌صورت سینمای ما با به‌صورت آنها یکی است؟ یا برداشتن به هر موضوعی در کشور ما نیز امکان‌پذیر است؟

او در ادامه صحبت‌هایش اظهار کرد: با توجه به استقبال مخاطبان ما از نمایش فیلم‌های مستند در برنامه‌هایی مثل نمایش‌های انجمن تهیه‌کنندگان و انجمن مستندسازان و... می‌توان حدس زد که جلب توجه به‌پسند برای سینمایی با سه سناس‌های مستند، کاری دشوار خواهد بود. از این رو، شاید نتوان گفت که اختصاص یک سینما به نمایش فیلم مستند برای جلب توجه مخاطب، آن هم در شرایط کنونی، چندان مفید نخواهد بود.

هیچ تکنیک را نباید دست‌انداختیم!

هر قدمی هر چند کوچک در زمینه برنامه‌ریزی برای سینمای مستند، به طور یقین نتیجه‌های دربر خواهد داشت تا شرایط پیش‌آمده را تغییر دهد، چرا که تا به حال بیشتر اتفاقاتی که در این زمینه به‌وجود آمده، در حوزه مفاهیم نظری قابل تعریف بوده‌اند و کمتر کسی گامی برای پیشبرد آن برداشته است.

شاید نگاهی بلند مدت در این زمینه لازم است، تا هر اتفاقی، اتفاق دیگری به دنبال داشته باشد، اتفاق‌هایی که یکی یکی زمین بایر مستند را در کشور همسوار و هموارتر می‌کنند نگاه بلند مدتی که حاصل دلسوزی برای مستند و حمایت از مستندسازی است و نه چیزی دیگر! اما کدام‌مان این نگاه را داریم؟

فراتجسکو کوندسی، مستندساز و هم‌زمان پرده‌کششواره؟

«خبرنگار و مستندساز» و «تجسکو کوندسی»

| ویرسا چیدری |

فراتجسکو کوندسی، مستندساز ایتالیایی الاصل که از فرانسه به ایران آمده، مهمان ویژه جشنواره سینما حقیقت در سومین روز برگزاری آن در سالن سینما قاسمپور بود. گفت‌وگوی شریکه روزانه با وی در پی می‌آید.

چگونه به پنجمین دوره از جشنواره بین‌المللی سینما چگونه دعوت شدید؟

اولین باری که به ایران سفر کردم برای شرکت در جشنواره بین‌المللی فیلم فجر بود. زمانی که «شفیع آقا محمدیان» و «جواد شمقدری» در پاریس بودند، فرصت دیدار با آنان را پیدا کردم. آنها هم لطف کرده و به جشنواره دعوتم

کردند. آخرین مستندی که ساختید در چه زمینه‌ای بود؟

آخرین اثرم را در لیبی با موضوع این که چگونه اطلاعات در جنگ بررسی می‌شود و چگونه با اطلاعات برخورد می‌شود، ساختم. دو خبرنگار که یکی برای روزنامه ایتالیا کار می‌کرد و دیگری خبرنگار تلویزیون فرانسه بود، قبول کردند تا با آنها همراه شوم.

در این سفر چه اتفاقات جالبی دیدید؟

در آنجا تازه فهمیدم که خبرنگاران CNN، FOX و CBS دستور فاش شدند به کسی صحبت نکنند چون الجزیره از لیبی استخراج شده است. در

مراقبت‌های آنها بودم. فقط شما درباره فیلم‌های ایرانی چیست؟

ذکون چندین فیلم ایرانی دیدم که افتخاران بزرگی هستند. تیش ماه بیس مستندی به نام «۱۱ سپتامبر (جعبه سیاه)» به کارگردانی محمدرضا اسلام لو دیدم که بسیار شگفت‌انگیز بود.

این میان تعدادی از افسر دیوانه که تحت عنوان خبرنگار شناخته می‌شدند. ریش از معیار ن. به آن‌ها ابرجیل زده می‌شد که به سمت ارتش بروید و رفتار آنها به شما چگونه بود؟

بعضی از خبرنگاران CNN تا آن زمان دوربین ندیده بودند. در واقع نام آن‌ها خبرنگار بود اما در واقع جاسوسی می‌کردند و مدام مورد

بچه‌های دبندم

۶۸ دقیقه، کره، ۲۰۱۰
کارگردان:

فیلم نامه نویسنده: می ری ری ری
فیلم برداران: جی بانگ کیم، می ری ری ری
صدا: یونگ سو یو
تدوین: جای یونگ کیم، می ری ری ری
تهیه کننده: شرکت بی یون
پخش: سینه فاندال

جشنواره ها و جوایز: جشنواره بین‌المللی فیلم زنان «سنول»، کره، ۲۰۱۱ - جشنواره ویدئویی و فیلم‌های مستقل - ۲۰۱۱ - جشنواره فیلم مستقل «سنول»، کره، ۲۰۱۰، کسب جایزه «ماوریک» - جشنواره بین‌المللی فیلم خانواده‌گویی «سنول»، کره، ۲۰۱۰ - حضور در جشنواره بین‌المللی فیلم «یوسان»، کره، ۲۰۱۰
خلاصه داستان:

دوره‌ها و از این بسیار ساده‌ی است و یکبار در برخی از شرایط غیرممکن قرار می‌گیرد. من یک مستندساز هستم که بدون هیچ آمادگی از دواج کره و به همین منوال بچه دار شده‌ام. نسبت به واجد رابطه مادر یونگ و انجام وظایف مادری، یک حس مشکوک بدی داشتم. امروز تسلیم نشدم.

بیوگرافی:
کودک شیرین من - ۲۰۱۰
زندگی ادامه دارد، ۲۰۰۴
دوستان شاه، ۲۰۰۱
من خوشحال هستم، ۲۰۰۰

سینمای کره از آغاز تا امروز

۷۰ دقیقه، ایتالیا، ۲۰۱۰

کارگردان: لئوناردو جینه ری لوسرورو
فیلم نامه نویسنده: لیوناردو جینه ری لوسرورو
فیلم بردار: آنتونیو کووانو
تدوین: اریکا ماتیو
تهیه کننده: لساندرو بونی فازی
پخش: شرکت واید

جشنواره ها و جوایز: جشنواره فیلم یوسان، کره، ۲۰۱۰ - جشنواره بین‌المللی فیلم فوکو کا، ژاپن - ۲۰۱۱ - جشنواره بین‌المللی فیلم «اورو گوته»، اورو گوته، ۲۰۱۱ - جشنواره بین‌المللی فیلم بوکوبو، ژاپن، ۲۰۱۱
خلاصه داستان:

این فیلم مستند، باره تاریخچه سینمای کره از آغاز تا به امروز بر مبنای مصاحبه با پنج نواز فیلمسازان معروف کره است.

گومدا «بلند صدای زندگی»

۵۲ دقیقه، لهستان، ۲۰۱۰

کارگردان: کلودیا بوتنیووف دافی
فیلم نامه نویسنده: کلودیا بوتنیووف دافی
فیلم برداران: ژوزف ریماز، رنه دیم، اندرس هوفر
تدوین: اولویل مارین دفی
تهیه کننده گان: ا.ا. تودیو فیلم کالجوسکوپ، مؤسسه تصویربرداری

پخش: پتیاه، فیلم کرکو
جشنواره ها و جوایز: جشنواره بین‌المللی فیلم «تریستا»، ایتالیا - جشنواره «بیاریتز»، برنده جایزه دوم، فرانسه - جشنواره گمری ایچی، لهستان
خلاصه داستان:

«گریست گومدا» آوازنده موسیقی جاز و آهنگساز موسیقی فیلم، با ترکیبی «شبه به لالایی» در فیلم «بچه روز ماری» - ساخته «رومن پولانسکی»، بعنوان آهنگساز متن فیلم، سبک خودش را در تاریخ موسیقی فیلم ارائه می‌دهد.

بیوگرافی:
«کلودیا بوتنیووف دافی» در شهراتونگارت در سال ۱۹۵۹ به دنیا آمده است. او زبان شناختی، فلسفه و روان‌شناسی را در دانشگاه آزاد برلین خوانده است. کلودیا از سال ۲۰۰۱ در زمینه فیلم سازی فعالیت داشته و با ساخت فیلم کوتاه «فی لن فن من» دوره ندرسه فیلمسازی برلین را به پایان رسانده است.

مطلوب خواه شد

۹۵ دقیقه، بریتانیا، ۲۰۱۱
کارگردان: آنتونی باکستر
فیلم نامه نویسنده: آنتونی باکستر
فیلمبردار: آنتونی باکستر
تدوین: ویلیام رابین
تهیه کننده: ریچارد فینی
پخش: شرکت واید

جشنواره ها و جوایز: جشنواره بین‌المللی فیلم مستند «هاک داکس»، کانادا، ۲۰۱۱
جشنواره فیلم مستند شفیلد، انگلستان، ۲۰۱۱ - جشنواره فیلم مستند «دین داکس» انیسبورگ، ۲۰۱۱. دریافت جایزه بهترین فیلم مستند بلند

The "Crisis Documentary" educational workshop was held in snowy morning of the second day

On the second day of the Cinema Verite festival and in the snowy weather, the "Cinema of Crisis" educational workshop was held in presence of Khalid Moez from Tunisia and Mohammad Reza Islamlo in Sanie Almolk hall of Art Academy in Saba Complex. According to daily newspaper of festival, some parts of the movie directed by Khalid Moez and the movie "Black Box" by Mohammad Reza Islamlo were screened in the workshop. After screening, both filmmakers spoke for those attending the workshop about their experience and different conditions they faced while making the movie.

Describing the documentary by Tunisian filmmaker, Islamlo said: "It's a poetic and peaceful documentary which was inspired by the nature of its director. It happens in a camp and narrates the events behind the front lines. However many have made movies about crisis and situations in the region as news reports which have screened in different TV

channels." After parts of "Black Box" screened, Islamlo spoke about filmmaking in crisis situation and tried to carry his experience to those attending the workshop. In his analysis of such workshops, he said: "The educational workshop is a good chance to exchange ideas and presenting ex-

perience to fans of cinema." Speaking to reporter of Festival daily bulletin, Islamlo said: "Presence of the Tunisian filmmaker and screening his movie in the workshop has a positive affect for encouraging filmmakers to make movies like this and it paves the way for those interested in such attitudes and gen-

res of cinema." He added: "Holding educational workshops in different subjects are of high importance which makes it possible for concerned people to benefit from experiences of the experts. But I think it couldn't meet the expectations of persons attending the "Cinema of Crisis" workshop.

Foreign Guests Visiting the Museums and Beauty spots in Tehran

[Behnush Naserpou]r

In an interview with daily bulletin of festival, Alireza Haghghi, deputy of administrative, financial and observance affairs of 5th Cinema Verite who is as well in charge of DEFC administrative affairs deputy, talks about the performances, achievements and field of activities in the deputy.

It is the first time you are responsible for such duty in the festival. Who do you see the first experience? And which functions does it include?

As the name of the deputy shows, we are responsible for providing and arrangement of welfare, administrative, financial and observance affairs of the festival. Thanks to unsparring endeavors by my partners in the deputy and other sections, we do our best this year to establish the ideal order relating to reception and ac-

commodation of guests and artists in the hotels. We could partly achieve the purpose by issuing gift cards and welfare coupons.

What are your plans for issuing ID and Entrance cards?

This year for the first time, 95 percent of the cards are now ready and were delivered to participants two days before beginning of the festival. The 5 percent remaining of the participants who could not get their cards should refer to the pavilions in Felestin cinema. To give any suggestion and criticism, the artists and movie viewers can refer to organizing committee of festival in Felestin Cinema and meet with me or Mr. Gholizadeh.

For what reason does 5th Cinema Verite Festival have 2 closing ceremonies?

Holding the closing ceremonies of International and national sections separately is just for proving

order and more arrangements. Are there any entertaining programs for foreign guests?

Yes, besides providing settlement form the guests, we have prepared for visiting Museum of Cinema, Golestan Palace, House of Music, shopping from Tjrish Bazaar and dinner feast at the closing ceremony of International section which are going to be performed gradually during the festival.

How do you see cooperating with supporters of the festival which was your duty?

This year the supporters of festival were Farabi Cinematic Foundation, Art Academy, Sepideh Cinema, Channel 4, Art section of Islamic Development Organization and above of them, Cinematic Deputy and Visual & Audio affairs of Guidance Ministry as well as "Babak Khanian" -The deputy consultant - which I warmly thank them.

Delphine Jeanneret, Freiburg Festival Representative in Cinema Verite

The representative of Freiburg Film Festival in Switzerland attended the 5th Cinema Verite Festival.

Mrs. Delphine Jeanneret arrived in Tehran on Wednesday, 9th November to participate in Cinema Verite Festival.

After watching the movies in different sections, including competition and non-competition, she will introduce her selected movies to attend in Freiburg Film Festival.

She will stay in Tehran by the end of festival and will attend the closing ceremonies of international and national sections. The deputy of DEFC has arranged the cooperation for her presence in the festival.

Prizes of "Islamic Awareness" Section will be awarded today

The memorial ceremony and awarding the prizes of "Islamic Awareness" section of 5th Cinema Verite Festival will be held today.

The ceremony begins on Thursday, 10th of November, from 19pm in Iran hall, Art Academy.

The section of "Islamic Awareness" in 5th Cinema Verite Festival was held by screening movies from Iran and other countries.

صاحب امتیاز: مرکز آنتن بین المللی
مدیر ویرایشی: زینب طهرانی
مدیر مسئول: غلامرضا محمدیان
مدیر اجرایی: سید علی حسینی
مدیر فنی: سید محمدعلی حسینی
طراحی: محسن مهرزاد
سوی: تبار

معاون تحریریه: خدیجه تالقانی
همکاران تحریریه: اوه حسینی، احمد محمداسماعیل، رضا آفرینی، علی ظهیری، زینب طهرانی، سوسانه کبیری، سید علی حسینی، سید محمدعلی حسینی، سید محمدعلی حسینی، سید محمدعلی حسینی، سید محمدعلی حسینی

نقد و تحلیل: خسرو دهنان، محسن باقری، سوسانه کبیری، سید علی حسینی، سید محمدعلی حسینی، سید محمدعلی حسینی، سید محمدعلی حسینی، سید محمدعلی حسینی، سید محمدعلی حسینی، سید محمدعلی حسینی، سید محمدعلی حسینی

پیشنهاد روز

از مستندی درباره حسین گل کلاب تا مستندهای تقدشده

از میان فیلم‌هایی که نشست‌های نقد و بررسی آن در برنامه «شب‌های نقد» برگزار شده است، تماشای فیلم‌های نامه ۲۶ یا ۵۹ (مرتضی پانیشلی) و فصل غمناک زندگي (بابک سراب) برای آنان که در این نشست‌ها حاضر بودند و گزارش آنرا از طریق نشریه روزانه و مشیوعات پیگیری کرده‌اند، جذاب خواهد بود.

فیلمه جالب و دیدنی «همه دانا» (ناروش مهرجویی) به واسطه تلاش فیلمسازش صلحا برای تمامی سیمادوستان می‌تواند دارای نکاتی جالب توجه باشد، ضمن این که فیلم اخیر «مهر داد اسکویی» با عنوان آخرین روزهای رمضان دیگر اثری است که نام فیلمسازش می‌تواند مخلصین زیادی را به سالن‌های جشنواره بکشاند.

مستند «مهر بزرگهر» به کارگردانی «هومن ظریف» (نویسنده و روزنامه‌نگار خوش ذوق و مبلوغ) است. برای دوستداران حوزه شعر و موسیقی می‌تواند جالب باشد. این فیلم درباره «حسین گل کلاب» تصنیف‌سرای شهیر قطعه «ای ایران» از ساخته‌های استاد جعفری است.

فیلم‌های برد شیر (تیسر مستندی) (مهدی آلبانی)، بچه‌های آسمان (سید روح‌الله حسینی)، سیمای گره از آغاز تا امروز (کونار دو جینرو، لوسوزو) و رفتن به راه می‌پیوندد (سحر سلخوور)، از دیگر اثری است که بسته پیشنهادی امروز نشریه روزانه را تکمیل می‌کند.

اتفاق روز

تبریک ازین فرهنگه فرانسه به «شفیع افرام‌محمدیان»

ازین فرهنگه سفارت فرانسه در ایران ضمن حضور در جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت و دیدار با مدیر جشنواره، از برپایی این رویداد فرهنگی بین‌المللی ایران خبر شدی کرد.

به گزارش نشریه روزانه «هائری لو پروتین» ازین همکاران و فعالیت فرهنگی سفارت فرانسه در ایران، به محل برپایی جشنواره بین‌المللی «سینماحقیقت» در سینما فلسطین آمد و در دیدار با «شفیع افرام‌محمدیان» ضمن تأکید بر استمرار روابط فرهنگی دیرینه فرانسه و ایران، برگزاری این رویداد فرهنگی هنری بین‌المللی را به مدیر جشنواره تبریک گفت و وی اظهار امیدواری کرد که با وجود اتفاقات اخیر نیز بتوانی جشنواره «سینماحقیقت» در عرصه بین‌المللی، این روایت فرهنگی ادامه پیدا کند. از دیگر موارد این نشست که در حاشیه جشنواره برگزار شد، بحث و تبادل نظر برآمده همکاری‌های فرهنگی - هنری ایران و فرانسه بود.

چهره روز

داریوش مهرجویی؛ همه‌خان سینمای ایران

«ناروش مهرجویی» فیلمساز برجسته تاریخ سینمای ایران، دیگر از آن نسل گذشته و دیروز نیست او فیلمسازی است که نامش به واسطه نقش و تاثیرش، به همراه تمامی فیلم‌هایش، بر دیگر نسل‌های تاریخ سینمای ایران حک شده است. او با سبب، بتوان جزو نادران سینمایی دانست که نقش فرهنگی «همه دانا» را از طریق قصه‌های سینمایی‌اش به نمایش گذاشته است. نقشی که نه تنها از بدوی خاصه فیلمسازی،

بلکه در جامعه اندیشه‌ای و فیسوفان ایرانی، کمتر جدی گرفته شده است.

«مهرجویی» چه درباره «علی بنیوری» «ملم بسازد» چه درباره «میترا مغان» و چه درباره «آسمان محبوب»، «همه دانا» همیشه درباره «فرهنگ» و «معنای آن» سخن می‌گوید. نکته‌ای که هر روز، بیشتر به فراموشی سپرده می‌شود.

مستند «همه دانا» از امروز در حضور ما، حقیقت به نمایش در می‌آید. فیلمی درباره شهری که بخشی از تمدن کهن ایرانی را در خود جای داده و تقد این تمدن در کنار ستایش نکات مثبت آن، راه امروز ایرانیان را روشن تر می‌کند. بی تردید حضور این فیلمساز در جشنواره و نمایش فیلمش، از راه «چهره روز» تبدیل می‌کند.

رسانه روز

صفحه فرهنگه هنری روزنامه «ملت ما»

رسانه‌های مختلف خبری از روز دوم پنجمین جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت استقبال کردند که در این میان صفحه فرهنگی هنری روزنامه «ملت ما» حجم بیشتری از صفحه خود را به این رویداد اختصاص داد.

روز دوم جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت توسط رسانه‌های مجازای خبری اعم از خبرگزاری‌ها، مبلوغات و رادیو و تلوویزیون پوشش داده شد که در این میان روزنامه «ملت ما» دارای بیشترین تعداد خبر و گفت‌وگو از جشنواره است و «هفته‌نامه سینما» و «جهان سینما» در درجه بعدی قرار دارند. از میان دیگر رسانه‌هایی که از روز دوم جشنواره استقبال کردند می‌توان به روزنامه‌های شرقی، تهران امروز، باشی فیلم، از میان ۷ صبح، اطلاعات، یادداشت، راه مردم، فرهیختگان، عصر ایرانیان، وطن امروز، آفتاب بزرگ، ایران، اعتماد، تکبار، مردم سالاری و ... اشاره کرد.

نقد روز

«فصل غمناک زندگی»، «مشته اسماعیل» و «بانوی مبارز»

جزئیات چهارمین برنامه «شب‌های نقد» (پنج‌شنبه ۱۹ آبان ماه) پنجمین جشنواره سینماحقیقت اعلام شد.

چهارمین «شب‌های نقد» جشنواره سینماحقیقت، پنج‌شنبه ۱۹ آبان ماه با مدیریت «علی اعلایی» و حضور منتقد «مهران علی‌نفر کتانی» ساعت ۱۹:۳۰ تا ۲۲:۳۰ در سالن شماره ۲ «سینما فلسطین» برگزار می‌شود.

در این جلسه فیلم‌های «فصل غمناک زندگی» ساخته بابک سراب، «هشتی اسماعیل» کار مهدی زمان پور کیاسری و «بانوی مبارز» ساخته پیامبر خدای رضایی با حضور هنرمندان و اصحاب رسانه مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد.

جلسه نقد و بررسی فیلم «نویسنده بودن» ساخته مصطفی آل احمد که قرار بود در روز دوم جشنواره برگزار شود، به دلیل تداخل برنامه‌های نمایش فیلم، به جمعه موکول شده است.

دیالوگ روز

فوشه کوز: هنر و فیلم‌های ایرانی خاص و ویژه هستند

«ستار هائری دو فوشه کوز» استاد برجسته زبان و ادبیات فارسی و مترجم دیوان کامل حافظ به زبان فرانسه به پنجمین دوره از جشنواره بین‌المللی «سینماحقیقت» آمده تا مستند برتره «مجنون» که درباره او توسط محمدعلی فارسی ساخته شده را ببیند.

فوشه کوز در گفت‌وگو با خبرنگار نشریه روزانه جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت گفت: فیلم‌های ایرانی در فرانسه مخاطبان زیادی دارد. در شهر لندن یکی از سینماها فیلم‌های ایرانی را به نمایش می‌گذارد و این فیلم‌ها عموماً با استقبال زیادی مواجه می‌شوند. وی همچنین افزود: البته فیلم‌هایی که به نمایش گذاشته می‌شوند عموماً فیلم‌های داستان هستند و تا آنکه مستندهای خوبی در ایران تهیه می‌شود اما در فرانسه گران ندارند.